

Звіт незалежного аудитора

щодо окремої фінансової звітності

АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

"Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"

за 2020 рік та станом на 31 грудня 2020 року

м. Харків
2021 р.

Звіт незалежного аудитора

**щодо окремої фінансової звітності
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"
за 2020 рік та станом на 31 грудня 2020 року**

Адресат

Звіт незалежного аудитора надається керівництву та акціонеру Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання", Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Думка із застереженням

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" (далі – Товариство), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2020 року, звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) за 2020 рік, звіту про рух грошових коштів за 2020 рік, звіту про власний капітал за 2020 рік і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик, за 2020 рік.

На нашу думку, за винятком можливого впливу та впливу питань, описаних в розділі "Основа для думки із застереженням", окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2020 р., його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, та відповідає вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

1. Товариство застосовує модель переоцінки основних засобів. Відповідно до п. 31 МСФЗ 16 "Основні засоби" переоцінки слід проводити з достатньою регулярністю, так щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду.

Враховуючи, що остання переоцінка основних засобів проводилася Товариством у 2014 році, а з того періоду економічна ситуація у країні зазнала значних змін, то, на нашу думку, балансова вартість основних засобів станом на 31.12.2020 року може відрізнятися від їх справедливої вартості на цю дату.

Крім того, Товариством наприкінці 2020 року не проведено оцінку наявності ознак зменшення корисності основних засобів, здійснення якої передбачається п. 9 МСБО 36 "Зменшення корисності активів". В той же час, на нашу думку, деякі показники наявності таких ознак, встановлені п. 12 цього МСБО, існували станом на 31.12.2020 р.

Ми не мали змоги достовірно оцінити можливий вплив цих питань на окрему фінансову звітність, адже ми не мали достовірних та достатніх даних для визначення точних сум такого можливого впливу.

В той же час, можливий вплив таких питань, за нашою оцінкою, може бути суттєвим, проте не є всеохоплюючим для окремої фінансової звітності в цілому.

2. У окремій фінансовій звітності Товариством станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. у складі довгострокових фінансових інвестицій визнано інвестицію у розмірі 216 365 тис. грн., що є номінальною вартістю несплаченої частки 21,68% у статутному капіталі асоційованого підприємства, а у складі інших поточних зобов'язань – заборгованість перед цим асоційованим підприємством у сумі 216 365 тис. грн. зі сплати цієї частки. Збільшення статутного капіталу асоційованого підприємства відбулося ще у 2010 році.

Як указано у Примітці 2.1 до окремої фінансової звітності, інвестицію визнано на підставі п. 10 МСБО 27 "Окрема фінансова звітність" за собівартістю.

У відповідності до Концептуальної основи фінансової звітності та вимог МСФЗ собівартість несплаченої частки у статутному капіталі асоційованого підприємства дорівнює нулю.

Також оскільки положення законодавства України передбачають такі майнові наслідки для учасника в разі несплати вкладу до статутного капіталу, як неможливість продажу неоплаченої частки, невиплату вартості неоплаченої частки в разі виходу учасника з товариства, то вартість інвестиції за методом участі у капіталі згідно МСФЗ 28, а також справедлива вартість згідно МСФЗ 9 та МСФЗ 13 станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 року, за нашою оцінкою, також дорівнюють нулю.

Враховуючи, що згідно чинного законодавства оплата учасником свого вкладу у статутний капітал товариства є його правом, а не обов'язком, то у відповідності до Концептуальної основи фінансової звітності та вимог МСФЗ, номінальна сума несплаченої частки у статутному капіталі асоційованого підприємства станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. не відповідає критеріям визнання зобов'язанням.

Отже, згідно з вимогами МСФЗ станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. активи Товариства та зобов'язання Товариства мали бути нижчими на 216 365 тис. грн., відповідно. В той же час вищеперечислене не вплинуло на непокритий збиток Товариства станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. та його фінансовий результат за 2020 рік.

Вплив таких питань, на нашу думку, є суттєвим відносно відповідних окремих статей окремої фінансової звітності, проте не є всеохоплюючим для окремої фінансової звітності в цілому.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності" нашого звіту. Ми є незалежними від Товариства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (далі – Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, ми також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф в звіті незалежного аудитора

Не змінюючи нашу думку, звертаємо увагу на Примітку 4 до цієї окремої фінансової звітності. Діяльність Товариства, як і діяльність інших компаній в Україні, зазнає та продовжується зазнавати у найближчому майбутньому негативного впливу поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 та 2021 році. Вказане призводить до виникнення невизначеності майбутніх умов функціонування підприємств в Україні. Ми не вносимо подальших застережень до нашої думки щодо цього аспекту.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 4 до окремої фінансової звітності, яка зазначає, що:

- 1) поточні зобов'язання Товариства станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. перевищували її поточні активи
- 2) більшість показників фінансового стану мають негативне значення та динаміку до зменшення;
- 3) нестабільність середовища, в якому функціонує Товариство, що є наслідком поширення пандемії коронавірусної інфекції Covid-19 в Україні в 2020-2021 роках, яка може обумовити певне прострочення платежів дебіторів Товариства у майбутньому;
- 4) Товариство понесло чистий збиток у сумі 3 691 939 тис. грн. за результатами звітного року, та станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. мало непокриті збитки;
- 5) банківські рахунки Товариства заблоковано у зв'язку з відкриттям виконавчих проваджень.

Як зазначено в Примітці 4 до окремої фінансової звітності, ці події та умови вказують, що існує суттєва невизначеність, що стосується подій та умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під сумнів здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Окрім питань, поданих нами у розділі "Основа для думки із застереженням" та "Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності", ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Запаси

Товариство є виробничим підприємством та для забезпечення безперебійної виробничої діяльності обліковує на балансі значні обсяги виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів.

Приймаючи до уваги, що запаси є основною складовою, що забезпечує отримання Товариством доходу та генерує його грошові потоки, при оцінці ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності, в тому числі внаслідок шахрайства, ми приділили більш значну увагу та визначили оцінку та визнання у фінансовій звітності Товариства виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів ключовим питанням аудиту.

Примітки 6.6, 12 до фінансової звітності Товариства містять інформацію щодо основних положень облікової політики, суттєвих облікових суджень та оцінок управлінського персоналу Товариства щодо визнання виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів у фінансовій звітності Товариства, а також розкриття інформації щодо операцій з ними.

Наши аудиторські процедури, серед іншого, включають оцінку загальної методології, облікових політик, суттєвих облікових суджень та оцінок, які використовував управлінських персонал Товариства для первісного визнання таких запасів, подальшої їх оцінки, методів вибуття, аналіз договорів на придбання, вибіркову перевірку первинних документів та облікових записів Товариства щодо операцій з такими виробничими запасами, незавершеними та незадокументованими.

ним виробництвом, готовою продукцією та товарами, перевірку розкриттів у примітках до фінансової звітності щодо оцінки та відображення у фінансовій звітності цих запасів. В той же час, прийнятність поточних оцінок та припущень керівництва, що використовувались ним при підготовці фінансової звітності Товариства за 2019 рік, не є гарантією того, що з настанням майбутніх подій, яким притаманна певна невизначеність, дані оцінки не зазнають суттєвих змін.

Нашу думку не було модифіковано щодо цих питань.

Інша інформація

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в:

- Річній інформації емітента за 2020 рік (окрім окремої фінансової звітності Товариства та цього Звіту незалежного аудитора), що складається та подається відповідно до вимог ст. 40 та ст. 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" № 3480-IV від 23 лютого 2006 року;
- Звіті про управління, що складається та подається відповідно до вимог ст. 11 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року.

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Надання нам іншої інформації за 2020 рік очікується після дати цього Звіту незалежного аудитора (окрім Звіту про управління та Звіту про корпоративне управління). Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації (окрім окремої інформації, що міститься у Звіті про корпоративне управління).

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, після її надання та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідальність між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Ми ознайомилися зі Звітом про управління Товариства, що складається відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року.

З урахуванням питань, описаних нами у розділі "Основа для думки із застереженням", звіт про управління Товариства за 2020 рік узгоджений з окремою фінансовою звітністю Товариства за 2020 рік. Нашу увагу не привернули будь-які факти та обставини, які б свідчили про наявність суттєвих викривлень у Звіті про управління.

Ми ознайомилися зі Звітом про корпоративне управління за 2020 рік, що складається відповідно до вимог ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок".

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або що ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради Товариства, за фінансову звітність

Для складання окремої фінансової звітності управлінський персонал застосовує МСФЗ. Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання окремої фінансової звітності Товариства відповідно до МСФЗ і вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потріб-

ною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності суб'єкта господарювання продовжити свою безперервну діяльність, а також доречність використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та відповідність розкриття питань, що стосуються безперервності діяльності, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та складання звіту аудитора, що містить нашу думку. Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, проте це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наши висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та подій, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначаємо ті, що мали найбільше значення під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

II. Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

II.І Вимоги статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" № 2258-VIII від 21.12.2017 р.

1. Окремі питання, на які аудитор вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора

Окремі питання, на які аудитор вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора, наведені у підрозділі «Ключові питання аудиту» розділу I "Звіт щодо аудиту фінансової звітності" цього звіту.

2. Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту; дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності для аудиту фінансової звітності за 2020 рік – 09.03.2021 р.

Призначено Наглядовою радою Товариства (Протокол Наглядової ради Товариства № 09/03-2021 від 09.03.2021 р.).

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв – другий рік.

3. Інформація щодо аудиторських оцінок

Інформацію щодо аудиторських оцінок наведено у підрозділі "Ключові питання аудиту" розділу I "Звіт щодо аудиту фінансової звітності" цього звіту.

4. Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством

Наш підхід в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством, серед іншого, полягав у наступному: ми отримали розуміння законодавчих та нормативних актів, що розповсюджують свою дію на Товариство, ми отримали розуміння системи внутріш-

нього контролю Товариства, механізмів забезпечення дотримання Товариством вимог нормативно-правових актів, ми направили запити управлінському персоналу та юристам Товариства, ми провели тестування первинної та внутрішньої документації Товариства та виконали аналітичні процедури для виявлення будь-яких незвичайних взаємозв'язків.

За результатами аудиту нами не встановлено фактів та обставин, які б свідчили про наявність порушень та суттєвого ризику викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства.

5. Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету, функції якого покладено на Ревізійну комісію Товариства.

6. Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

Ми підтверджуємо, що не надавали Товариству послуг, заборонених законодавством України.

Ми підтверджуємо, що ключовий партнер з аудиту та ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" є незалежними від Товариства при проведенні аудиту.

7. Інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контролюванім нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкрита у звіті про управління або у фінансовій звітності.

Ми не надавали таких інших послуг.

8. Інформація щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Ми виконували аудит в обсязі, передбаченому вимогами МСА, Законом України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" № 2258-VIII від 21.12.2017 р., інших законодавчих та нормативних актів.

Ми не наводимо повторно інформацію щодо обсягу аудиту, оскільки вона наведена у інших підрозділах цього звіту.

За винятком впливу та можливого впливу питань, про які йдеться у параграфі "Основа для думки із застереженням", ми отримали обґрунтовану впевненість у тому, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Проте обґрунтована впевненість не є абсолютною рівнем впевненості, оскільки існують властиві обмеження аудиту, які призводять до того, що більшість аудиторських доказів, на основі яких аудитор формує висновки та на яких ґрунтуються аудиторська думка, є швидше переконливими, ніж остаточними. Невід'ємні обмеження аудиту є наслідком: характеру фінансової звітності; характеру аудиторських процедур; потреби, щоб аудит проводився у межах розумного періоду часу та обґрунтованої вартості.

ІІ.ІІ Вимоги статті 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23 лютого 2006 року № 3480-IV

Відповідно до ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" нашим обов'язком є висловити свою думку щодо інформації, зазначеної у пунктах 5 – 9 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2020 рік, та перевірити інформацію, зазначену у пунктах 1 – 4 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2020 рік.

Ми перевірили інформацію, зазначену у пунктах 1 – 4 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2020 рік.

Посилання на власний або будь-який інший прийнятий Товариством кодекс корпоративного управління або інформацію про практику корпоративного управління, а також пояснення щодо відхилень або незастосування окремих положень власного або прийнятого кодексу корпоративного управління у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2020 рік відсутні, оскільки Товариство не приймало кодексу корпоративного управління та не застосовувало інший кодекс корпоративного управління або практику корпоративного управління, а відповідні положення корпоративного управління визначені Товариством у Статуті.

Ми також перевірили інформацію про проведені загальні збори акціонерів Товариства та загальний опис прийнятих на зборах рішень; інформацію про персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (правління) Товариства, їхніх комітетів (відсутні), інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2020 рік.

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та інформацією, що міститься у внутрішніх документах Товариства, або нашими знаннями, отриманими під час аудиту.

Ми провели необхідні аудиторські процедури та перевірили інформацію, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2020 рік, щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства.

На нашу думку, інформація щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства, яка міститься у Звіті про корпоративне управління за 2020 рік, складена в усіх суттєвих аспектах, відповідно до вимог пунктів 5-9 частини 3 статті 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" № 3480-IV від 23.02.2006 р. та підпунктів 5-9 пункту 4 розділу VII додатка 38 до "Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів", затвердженого рішенням НКЦПФР № 2826 від 03.12.2013 р.

Основні відомості про аудиторську фірму

Товариство з обмеженою відповідальністю "ГЛОССА-АУДИТ"

ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" внесене до Розділу "Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес" Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (номер реєстрації у Реєстрі 3727).

Ключовий партнер, Генеральний директор
Товариства з обмеженою відповідальністю
"ГЛОССА-АУДИТ"

(Сертифікат аудитора Серія А № 007097 від
25.06.1999 р., номер реєстрації у Реєстрі 101645)

Михаїл Іванович Павлович

Місцезнаходження: 61052, Україна, м. Харків, вул. Ярославська, будинок 8

"26" квітня 2021 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги
до фінансової звітності"

КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2021	01
Підприємство Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"	за ЄДРПОУ	05747991
Територія Сумська	за КОАТУУ	5910100000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Виробництво інших помп і компресорів	за КВЕД	28.13
Середня кількість працівників ¹ 1 003		
Адреса, телефон Вулиця Горького, буд. 58, м. Суми, Сумська обл., 40004		225296
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2020 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11 919	9 428
первинна вартість	1001	32 215	32 215
накопичена амортизація	1002	20 296	22 787
Незавершені капітальні інвестиції	1005	48 556	47 883
Основні засоби	1010	279 506	192 434
первинна вартість	1011	497 416	362 230
знос	1012	217 910	169 796
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первинна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	237 705	237 705
Інші фінансові інвестиції	1035	13 606	13 606
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	591 292	501 056
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 333 838	797 792
Виробничі запаси	1101	165 643	85 733
Незавершене виробництво	1102	903 448	197 827
Готова продукція	1103	264 697	514 232
Товари	1104	50	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 925 712	629 663
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	43 525	19 542
з бюджетом	1135	13 575	6 366
у тому числі з податку на прибуток	1136	1	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	808 394	1 213 206
Поточні фінансові інвестиції	1160	48 949	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 551	5 682
Готівка	1166	30	-
Рахунки в банках	1167	7 521	5 682
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	76 207	86 590
Усього за розділом II	1195	4 257 751	2 758 841
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	4 849 043	3 259 897

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
зареєстрований капітал	1400	710 850	710 850
капітал у дооцінках	1405	130 263	89 783
одатковий капітал	1410	-	-
резервний капітал	1415	-	-
перерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(7 300 086)	(10 972 317)
сплачений капітал	1425	-	-
получений капітал	1430	-	-
сумма за розділом I	1495	(6 458 973)	(10 171 684)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
дострочені податкові зобов'язання	1500	-	-
енсійні зобов'язання	1505	277 894	305 700
довгострокові кредити банків	1510	-	-
ші довгострокові зобов'язання	1515	42 431	51 335
довгострокові забезпечення	1520	8 162	6 674
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
ільове фінансування	1525	4	4
сумма за розділом II	1595	328 491	363 713
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
короткострокові кредити банків	1600	3 905 470	4 662 023
оточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 980 583	2 156 089
розрахунками з бюджетом	1620	77 821	175 320
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	84 763	74 776
розрахунками з оплати праці	1630	283 918	241 319
оточна кредиторська заборгованість за			
одержаними авансами	1635	672 142	614 914
оточна кредиторська заборгованість за			
розрахунками з учасниками	1640	-	-
оточна кредиторська заборгованість із внутрішніх			
розрахунків	1645	-	-
оточні забезпечення	1660	33 273	2 050
ходи майбутніх періодів	1665	-	-
ші поточні зобов'язання	1690	3 941 555	5 141 377
сумма за розділом III	1695	10 979 525	13 067 868
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
аланс	1700	-	-
	1900	4 849 043	3 259 897

зані на сторінках 22-69 стислий виклад суттєвих облікових постатів та пояснівальні примітки до фінансової звітності є ід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Генеральний директор

Золовний бухгалтер

/
Лебіцький Володимир

Вікторович

/
Клименко Володимир
Миколайович

Підприємство	Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2021 01 01	05747991

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2020 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	802 994	766 083
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(810 316)	(887 223)
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(7 322)	(121 140)
Інші операційні доходи	2120	323 254	470 636
Адміністративні витрати	2130	(80 761)	(130 140)
Витрати на збут	2150	(10 168)	(19 941)
Інші операційні витрати	2180	(2 028 604)	(383 445)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(1 803 601)	(184 030)
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	9	976 347
Інші доходи	2240	2 435	76 552
Фінансові витрати	2250	(1 883 496)	(635 608)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(7 286)	(55 203)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	178 058
збиток	2295	(3 691 939)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	178 058
збиток	2355	(3 691 939)	(-)

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(47)	(49)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(20 725)	(144 909)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(20 772)	(144 958)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(20 772)	(144 958)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(3 712 711)	33 100

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	440 123	539 294
Витрати на оплату праці	2505	139 634	337 997
Відрахування на соціальні заходи	2510	29 053	73 290
Амортизація	2515	25 814	33 026
Інші операційні витрати	2520	1 629 920	222 670
Разом	2550	2 264 544	1 206 277

ІV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	71085000	71085000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	71085000	71085000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(51,93696)	2,50486
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(51,93696)	2,50486
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-

Додані на сторінках 22-69 стислий виклад суттєвих облікових постулатик та інші пояснювальні примітки до фінансової звітності є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Генеральний директор

Забіцький Володимир
Вікторович

Головний бухгалтер

Клименко Володимир
Миколайович

Підприємство	Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"	за ЄДРПОУ	КОДИ
			2021 01 01 05747991

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2020 р.

Форма N 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
			1
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	273 033	308 899
Повернення податків і зборів	3005	17	17
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	443	19 677
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	376	19 570
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 103	76 760
Надходження від повернення авансів	3020	1 701	1 566
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточний рахунок	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	12	15
Надходження від операційної оренди	3040	1 531	5 827
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Інші надходження	3095	3 466	10 087
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(140 976)	(291 231)
Праці	3105	(99 823)	(78 407)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(28 037)	(21 356)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(24 749)	(23 824)
Зобов'язання з податку на прибуток	3116	(-)	(4)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(47)	(2 942)
Зобов'язання з інших податків і зборів	3118	(24 702)	(20 878)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(22 242)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(2 113)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(44 114)	(32 039)

1	2	3	4
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(56 393)	(48 364)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	54 166	-
необоротних активів	3205	17	227
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	9	26
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашених позик	3230	-	-
Інші надходження	3250	9	(-)
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(51)	(695)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	54 150	(442)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	27 834
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	2 944
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрати на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	24 890
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(2 243)	(23 916)
Залишок коштів на початок року	3405	7 551	31 040
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	374	427
Залишок коштів на кінець року	3415	5 682	7 551

Додані на сторінках 22-69 стислий виклад сутинних облікових подань та інші пояснювальні примітки до фінансової звітності є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Генеральний директор

Забіцький Володимир
Вікторович /

Головний бухгалтер

Клименко Володимир
Миколайович /

Підприємство	Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"	КОДИ
		2021 01 01
		за ЄДРПОУ 05747991

Звіт про власний капітал

за 2020 р.

Форма N 4

Код за ДКУД

1801005

		Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на початок року	4000	710 850	130 263	-	-	(7 299 714)	-	-	(6 458 601)
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	(372)	-	-	(372)
Скоригований залишок на початок року	4095	710 850	130 263	-	-	(7 300 086)	-	-	(6 458 973)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(3 691 939)	-	-	(3 691 939)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(40 480)	-	-	19 708	-	-	(20 772)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(40 480)	-	-	40 433	-	-	(47)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	(20 725)	-	-	(20 725)
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-

		Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240		-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260		-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викупленых акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викупленых акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(40 480)	-	-	(3 672 231)	-	-	(3 712 711)
Залишок на кінець року	4300	710 850	89 783	-	-	(10 972 317)	-	-	(10 171 684)

Додані на сторінках 22-69 стислий виклад суттєвих облікових положень та інші пояснювальні примітки до фінансової звітності є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Генеральний директор

Забіцький Володимир
Вікторович

Головний бухгалтер

Клименко Володимир
Миколайович

Підприємство	Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2020 01 01	05747991

Звіт про власний капітал

за 2019 р.

Форма N 4

Код за ДКУД

1801005

		Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на початок року	4000	710 850	165 431	70 426	-	(7 434 883)	-	-	(6 488 176)
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	(3 525)	-	-	(3 525)
Скоригований залишок на початок року	4095	710 850	165 431	70 426	-	(7 438 408)	-	-	(6 491 701)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	178 058	-	-	178 058
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(35 168)	(70 426)	-	(39 364)	-	-	(144 958)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(35 168)	(36)	-	35 155	-	-	(49)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	(70 390)	-	(74 519)	-	-	(144 909)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-

		Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(35 168)	(70 426)	-	138 694	-	-	33 100
Залишок на кінець року	4300	710 850	130 263	-	-	(7 299 714)	-	-	(6 458 601)

Додані на сторінках 22-69 стислий виклад суттєвих облікових поділок та інші пояснівальні примітки до фінансової звітності є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Генеральний директор

Забіцький Володимир

Вікторович

Головний бухгалтер

Клименко Володимир

Миколайович

**ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання»
за 2020 рік станом на 31 грудня 2020 року
(в тисячах українських гривень)**

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

1.1. Повна назва:

Акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (далі – АТ «Сумське НВО» або Товариство).

1.2. Код ЕДРПОУ: 05747991.

1.3. Організаційно-правова форма Товариства - акціонерне товариство, тип акціонерного товариства- приватне.

1.4. Місцезнаходження: вул. Горького, 58, м. Суми, Сумська область, 40004.

1.5. АТ «Сумське НВО» почало свою діяльність від заснування в 1896 році на кошти місцевих цукрозаводчиків і бельгійських інвесторів Сумських машинобудівних майстерень. За роки свого розвитку машинобудівні майстерні перетворилися у велике підприємство, відоме як «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе». У лютому 1994 року об'єднання шляхом корпоратизації перетворене у відкрите акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В.Фрунзе». Дата державної реєстрації – 28 березня 1994 року. Змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням загальних зборів акціонерів 15.04.2011 року (протокол №24), було змінено найменування товариства на «публічне акціонерне товариство». Змінами до Статуту товариства від 01.09.2015р., внесеними рішенням позачергових загальних зборів акціонерів 24.07.2015 року (протокол № 29), було змінено найменування товариства на Публічне акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». Змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням позачергових загальних зборів акціонерів 26.07.2019 року (протокол № 34), було змінено найменування товариства на Акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». На момент створення акціонерного товариства його єдиним засновником була держава в особі Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України. Наразі акціонерами товариства є фізичні та юридичні особи, які набули право власності на акції товариства у процесі приватизації, на вторинному ринку цінних паперів, а також у порядку спадкування громадян, правонаступництва юридичних осіб та у інших випадках, передбачених чинним законодавством. Держава акціями товариства не володіє. Особами, які володіють більше 5% акцій АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання», є: Просцено Трейдінг Лімітед (Кіпр) – 13,512435% та Интер Гроус Інвестментс Лімітед (Кіпр) – 83,911186%.

1.6. Вищим органом управління АТ «Сумське НВО» є Загальні збори акціонерів.

1.7. Середня кількість працівників протягом 2020 року складала – 1 003 осіб.

1.8. Основні види діяльності:

- виробництво інших помп і компресорів (КВЕД 28.13);
- виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення, н.в.і.у.в Україні (КВЕД 28.99);
- лісопильне та стругальне виробництво (КВЕД 16.10);
- виробництво дерев'яної тари (КВЕД 16.24);
- кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія (КВЕД 25.50);
- професійно-технічна освіта (КВЕД 85.32);
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування (КВЕД 55.10);
- діяльність у сфері інженерингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах; (КВЕД 71.12);
- дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (КВЕД 72.19);
- ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення (КВЕД 33.12);
- установлення та монтаж машин і устаткування (КВЕД 33.20).

1.9. Опис основних видів діяльності.

АТ «Сумське НВО» як головна науково-технічна організація за напрямками обладнання для нафтової та газової промисловості, хімічного виробництва, насосного та центрифугованого обладнання, розробляє та виготовляє різноманітне обладнання практично для всіх галузей, у тому числі і атомної енергетики.

2020 рік був неритмічним для Товариства з огляду на завантаження виробничих потужностей, наявність обігових коштів. За 2020 рік на АТ «Сумське НВО» було виготовлено товарної продукції у діючих цінах на суму 1 160 709,4 тис. грн..

Обсяг виробництва забезпеченено за рахунок випуску продукції такої номенклатури:

- вузли та деталі до компресорів – 599 878,8 тис. грн.
- теплоенергія – 210 454,0 тис. грн.
- вузли та деталі до насосів – 73 323,9 тис. грн.
- насоси загальнопромислові – 11 046,3 тис. грн.
- крани, клапани кульові – 519,6 тис. грн.
- монтаж обладнання – 1 027,2 тис. грн.
- інша продукція, роботи (послуги) – 264 459,6 тис. грн.

За 2020 рік АТ «Сумське НВО» реалізовано продукції на суму 802 994 тис. грн.. Із загального обсягу реалізованої продукції поставки на експорт становили 188 934,6 тис. грн. або 23,5%, з них – до країн далекого зарубіжжя – 154 865,2 тис. грн. (82%).

1.10. Організаційна структура товариства затверджена протоколом Наглядової ради №10/09-2019/2 від 10.09.2019 року. До складу товариства входять спеціалізовані виробництва: заготівельне, виробництво ГПА і компресорів, хімічного обладнання, виробництво АЕН та комплектуючого обладнання; представництво в місті Київ, філії в республіках Азербайджан та Туркменістан; дитячий оздоровчий центр «Чайка» і санаторій-профілакторій. Дочірніми компаніями АТ «Сумське НВО» станом на 31 грудня 2020 року були товариства з обмеженою відповідальністю: «Фрунзе-Профіль», «Маш-Сервіс», «Суми-Електрод», «Фрунзе-Ювілейна»,

«Сумиспортінвест», «ПроектЕнергоСервіс». Злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення протягом 2020 року не відбувалось.

1.11. Фінансова звітність Товариства підготовлена за рік, що закінчився 31.12.2020 р., та затверджена до випуску 23.02.2021 року.

2. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА

2.1. Ідентифікація та основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність АТ «Сумське НВО» складена станом на 31 грудня 2020 року, звітним періодом є 2020 рік. Фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та є фінансовою звітністю загального призначення. Датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2012 року.

Концептуальною основою фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12.2020р., є бухгалтерські політики, які базуються на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО)

Термін «дочірні компанії» використовується у цьому звіті для визначення компаній та інших суб'єктів господарської діяльності, в яких Товариство володіє, прямо чи опосередковано, більш ніж половиною прав голосу або іншим чином може контролювати їх фінансову і операційну політику з метою здобуття економічних вигід.

Ця фінансова звітність є окремою фінансовою звітністю, в якій інвестиції в дочірні та асоційовані компанії відображені за собівартістю, у відповідності до п. 10 МСБО 27 «Окрема фінансова звітність».

Станом на 31.12.2020 р. АТ «Сумське НВО» має 6 (шість) дочірніх компаній:

№	Найменування дочірньої компанії	Частка в статутному капіталі	Балансова вартість інвестиції станом на 31.12.2020р., тис. грн.
1	ТОВ «Фрунзе-Профіль»	99,00 %	99
2	ТОВ «Маш-Сервіс»	99,00 %	1 980
3	ТОВ «Суми-Електрод»	99,98%	2 700
4	ТОВ «Фрунзе-Ювілейна»	99,98%	2 147
5	ТОВ «Сумиспортінвест»	99,98 %	13 016
6	ТОВ «ПроектЕнергоСервіс»	100%	1 397

АТ «Сумське НВО» має частку участі в асоційованих підприємствах – товаристві з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (частка власності станом на 31 грудня 2020 року складала 21,68%, балансова вартість інвестиції – 216 365 тис.

грн.) та консорціуму «Атоммашпроект» (частка власності станом на 31.12.2020 року складала 50%, балансова вартість інвестиції – 50 тис. грн.).

Припинень (ліквідації) окремих видів діяльності протягом 2020 року не було. Участі у спільніх підприємствах товариство не бере.

Функціональною валютою ведення бухгалтерського обліку є гривня (надалі – грн.). Фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень (далі – тис. грн.), якщо не зазначено інше. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті відображені у фінансової звітності у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на 31 грудня 2020 року.

2.2. Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності

З 1 січня 2012 року Товариство прийняло МСФЗ 1 "Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності".

Перший повний комплект фінансової звітності за МСФЗ підготовлений за 2012 рік та станом на 31.12.2012 р.

2.3. Нові і переглянуті МСФЗ та інтерпретації

2.3.1. Перше застосування МСФЗ та інтерпретацій

Товариство застосувало наступні МСФЗ, інтерпретації та поправки до них, що мають ефективну дату 01.01.2020 року, у звітному році.

На сайті Міністерства фінансів України в розділі "Міжнародні стандарти фінансової звітності" 16 червня 2020 року оприлюднено оновлені 3 стандарти й 1 інтерпретацію.

Концептуальна основа фінансової звітності

Введено концепцію діяльності керівництва в інтересах власників і уточнено інформацію, яка виникає в зв'язку з цим. Повернено концепцію обачності, яка підтримує нейтральність інформації і тому описує обачність як "обережність при винесенні суджень в умовах невизначеності". Невизначеність оцінки є фактором, який може вплинути на достовірне надання інформації. Суб'єкт, що звітує - це організація, яка за власною ініціативою складає або зобов'язана складати фінансову звітність і не обов'язково є юридичною особою. Актив - існуючий економічний ресурс, контролюваний організацією в результаті минулих подій. Економічний ресурс - це право, яке може принести економічні вигоди. Зобов'язання - існуючий обов'язок організації передавати економічний ресурс в результаті минулих подій. Зобов'язання - це обов'язкова відповідальність, якої у організації відсутня практична можливість уникнути. Визнання - це процес фіксації для включення в звіт про фінансовий стан або в звіт (и) про фінансові результати статті, яка відповідає визначеню активу, зобов'язання, капіталу, доходів або витрат. Припинення визнання - це виключення повністю або частково визнаної активу або зобов'язання зі звіту про фінансовий стан організації. Введено дві категорії методів оцінки: Оцінка на основі історичної (первісної) вартості. Показники історичної вартості надають інформацію про об'єкти обліку, яка формується на основі

історичної (первісної) суми операції або події. Оцінка на основі поточної (переоціненої) вартості. Показники поточної вартості надають грошову інформацію про об'єкти обліку, оновлену для відображення поточних умов на дату оцінки. Методи оцінки цієї категорії можуть включати справедливу вартість, цінність використання, вартість виконання і поточну вартість. Введено термін «звіт (и) про фінансові результати» для позначення Звіту про прибутки і збитки разом зі Звітом про ІСД. Звіт про прибутки та збитки є основним джерелом інформації про фінансові результати компанії. За замовчуванням всі доходи і витрати повинні бути відповідним чином класифіковані і включені в звіт про прибутки і збитки.

Поправки до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу".

Поправки уточнюють ключове визначення бізнесу.

У колишньому визначенні під бізнесом розуміли сукупність видів діяльності та активів, які можна вести та якими можна управляти з метою забезпечення доходу в формі дивідендів, нижчих витрат або інших економічних вигід безпосередньо інвесторам або іншим власникам, членам чи учасникам.

За новим визначенням бізнес - це інтегрований набір процесів і активів, здатних до здійснення і управління з метою надання товарів або послуг клієнтам, генерування інвестиційного доходу (такого як дивіденди або відсотки) або генерування іншого доходу від нормальної діяльності. Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

Поправки до МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства"

Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством.

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 і МСБО 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес, згідно з визначенням в МСФЗ 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією чи спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія інвестора в асоційованій компанії чи спільному підприємстві. Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки"

Останні зміни щодо визначення суттєвості вимагали внесення поправок і до МСБО 8. Тож широке визначення поняття "суттєвий" замінено посиланням на аналогічний термін, визначений у пункті 7 МСБО 1, та використовується в МСБО 8 відтепер із таким самим значенням. В оновленій версії вилучено п. 6, який посилився на Концептуальну основу щодо суттєвості і припускав, що користувачі мають відповідні знання з бізнесу, економічної діяльності та бухгалтерського обліку і прагнуть вивчати інформацію з достатньою ретельністю. Облікова політика має бути нейтральною – це чинна норма МСБО 8, а в оновленій редакції уточнено, що нейтральність – це відсутність упереджень. У п. 20 уточнено, що не "перше", а саме "дострокове" застосування МСФЗ не є добровільною зміною в обліковій політиці. Щодо оновлень – до МСБО 8 додано посилання на застосування нових положень, пов'язаних із МСФЗ 9, документом "Зміни у посиланнях на Концептуальну основу в

Стандартах МСФЗ", що виданий у 2018 р., МСФЗ 14 "Відстрочені рахунки тарифного регулювання" та документом "Визначення суттєвого" (зміни до МСБО 1 та МСБО 8), виданим у жовтні 2018 р.

МСБО 23 "Витрати на позики"

До п. 14 додано важливe уточнення: "Однак суб'єкт господарювання має виключити з цих розрахунків витрати за позиками, здійсненими спеціально з метою отримання кваліфікаційного активу допоки, значною мірою, усі заходи, необхідні для підготовки цього активу до передбачуваного використання або реалізації, не будуть завершенні". Щорічними удосконаленнями МСФЗ циклу 2015 – 2017, виданими у грудні 2017 року, саме пункт 14 доповнено, як зазначено вище, тож компанія застосовує ці зміни до витрат за позиками, що понесені на початку або після початку річного звітного періоду, у якому вона вперше застосовує ці зміни (новий п. 28А), при цьому компанія застосовує ці поправки до річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2019 року або пізніше. Крім того, до стандарту додано вимогу застосування поправок, пов'язаних із МСФЗ 9 та МСФЗ 16. Решта правок – косметичні, замінено посилання з МСБО 39 на МСФЗ 9, МСБО 17 на МСФЗ 16, нарешті активи "кваліфікаційні", а не "кваліфіковані", інвестиційний "дохід", а не інвестиційний "прибуток", сума повного або часткового списання може бути "відновлена", а не "сторнується".

МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість"

У попередній оприлюдненій версії МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість" було пропущене п. 24 – "Якщо оплату за інвестиційну нерухомість відстрочено, її собівартістю є грошовий еквівалент ціни. Різниця між цією сумою та загальною сумою платежів визнається як витрати на відсотки за період надання кредиту". І це є дуже суттєво, бо компанії мають орієнтуватися на оприлюднену версію, і якщо цей пункт був відсутній, то і його застосування було за межами дозволеного. У новій версії суттєво розширено п. 53, що стосується ситуації неможливості достовірно оцінити справедливу вартість інвестиційної нерухомості. У частині оновлення додано п. 85Є – "МСФЗ 17, випущений у травні 2017 р., змінив пункт 32Б. Суб'єкт господарювання застосовує цю зміну, якщо він застосовує МСФЗ 17".

КТМФЗ 16 "Хеджування чистих інвестицій в закордонну господарську одиницю"

Найменш очікувано, що саме цій інтерпретації буде приділено увагу, але ж заміна посилань із МСБО 39 на МСФЗ 9 була вже просто необхідною, відповідно, у частині дат набрання чинності додовано посиланням на МСФЗ 9. Під час правок уточнено все ж таки, що в нас є інший сукупний "дохід", а не "прибуток".

2.3.2. Нові МСФЗ та інтерпретацій

Станом на звітну дату опубліковано наступні МСФЗ, зміни до них та інтерпретації, ефективна дата яких не настала:

МСФЗ та правки до них, ефективна дата яких настане 01.01.2021 року

Міністерство фінансів України розглянуло звернення щодо застосування Міжнародного стандарту фінансової звітності 4 "Страхові контракти" та повідомляє, що відповідно до пункту В34 Додатка В "Дата набрання чинності та перехідні положення" МСФЗ 17 "Страхові

"контракти" МСФЗ 17 замінює собою та скасовує МСФЗ 4 "Страхові контракти" в редакції зі змінами від 2016 року.

При цьому пунктом В1 Додатка В МСФЗ 17 визначено, що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 17 до річних звітних періодів, що починаються 01 січня 2021 року або пізніше (за інформацією, розміщеною на офіційному вебсайті Фонду Міжнародних стандартів фінансової звітності (м. Лондон, Велика Британія), дату набрання чинності МСФЗ 17 перенесено на 2023 рік). Якщо суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 17 раніше, він повинен розкривати цей факт. Суб'єктам господарювання, які застосовують МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" та МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами", дозволено застосовувати МСФЗ 17 раніше від офіційної дати набрання чинності цим стандартом.

За рішенням керівництва Товариства у окремій фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2020 р., Товариство не застосувало досрочно опубліковані МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації", МСФЗ 16 "Оренда" та МСБО 39 "Фінансові інструменти: визнання та оцінка".

У серпні 2020 року Рада з МСФЗ в рамках Реформи IBOR опублікувала поправки, що доповнюють випущені у 2019 році, та зосереджують увагу на наслідках реформи базового рівня процентних ставок на фінансовій звітності компаній, які виникають, коли, наприклад, базовий показник процентної ставки, який використовується для обчислення процентів за фінансовим активом замінено альтернативною базовою ставкою.

Поправки до фази 2 розглядають питання, які можуть вплинути на фінансову звітність під час реформи базового рівня процентних ставок, включаючи наслідки змін договірних грошових потоків або відносин хеджування, що виникають внаслідок заміни базового рівня процентної ставки. з альтернативною базовою ставкою (проблеми із заміною).

На етапі 2 свого проекту Рада внесла зміни до вимог зазначених стандартів, що стосуються: зміни договірних грошових потоків - компанії не доведеться припиняти визнання або коригувати балансову вартість фінансових інструментів для змін, що вимагаються реформою, а замість цього оновити ефективну процентну ставку, щоб відобразити зміну до альтернативної базової ставки;

облік хеджування - компанії не доведеться припиняти облік хеджування виключно тому, що вона вносить зміни, які вимагає реформа, якщо хеджування відповідає іншим критеріям обліку хеджування; та розкриття інформації - компанія повинна буде розкривати інформацію про нові ризики, що виникають внаслідок реформи, та про те, як вона управляє переходом до альтернативних ставок.

Поправки до Фази 2 поширюються лише на зміни, які вимагає реформа базового рівня процентних ставок до фінансових інструментів та відносин хеджування.

Дозволено застосовувати раніше від офіційної дати набрання чинності цими стандартами.

За рішенням керівництва Товариства у окремій фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2020 р., Товариство не застосувало досрочно опубліковані МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

Також, наявні інші зміни до МСФЗ, поправки до них та інтерпретації, ефективна дата яких настане 01 січня 2022 та 01 січня 2023 років та щодо яких дозволене досркове застосування. За рішенням керівництва Товариства у окремій фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2020 р., Товариство не застосувало досрочно такі МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

3. Економічне середовище в якому Товариство здійснює свою діяльність

В 2020 році економіка України не зазнала вирішальних змін, порівняно з 2019 роком, але основні макроекономічні показники продовжували погіршуватись. Промисловість завершила 2020 рік спадом виробництва на 5,2%. У грудні в українській промисловості вперше з травня 2019 року було зафіксовано зростання, що становило 4,8% р/р. Проте варто зауважити, що такий результат завдячує не так високим показникам виробництва, як низькій базі порівняння. Так, зростання у енергетиці становило 15,8% р/р, що викликано передусім холоднішими погодними умовами порівняно з груднем 2019 року. А слабкі виробничі показники кінця 2019 року забезпечили зростання видобутку металевих руд одразу на 20% р/р. Незважаючи на зростання у грудні, українська промисловість завершила 2020 рік скороченням виробництва на 5,2%. Економіка України в 2020 році, як і в 2019 році перебувала під суттєвим впливом несприятливих політичних чинників.

Керівництво Товариства впевнене, що воно вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку товариства в умовах, що склалися. Так, у 2020 році Товариство активно займалось пошуком нових ринків та налагодженням зв'язків з резидентами інших країн. Однак, поширення пандемії коронавірусної інфекції Covid-19 в 2020 -2021 роках та продовження політичної кризи негативно вплинуло на економічну ситуацію в Україні.

4. Плани щодо безперервної діяльності

Дана окрема фінансова звітність складена на основі припущення про безперервність. Управлінський персонал не має намірів ліквідувати Товариство чи припинити діяльність та позитивно оцінює здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

В той же час звертаємо увагу на наявність наступних подій та/або умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під значний сумнів здатність Товариства безперервно продовжувати діяльність, та інформацію щодо яких Товариство вважає необхідним розкрити:

- 1) поточні зобов'язання Товариства станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. перевищували її поточні активи;
- 2) більшість показників фінансового стану мають негативне значення та динаміку до зменшення;
- 3) нестабільність середовища, в якому функціонує Товариство, що є наслідком поширення пандемії коронавірусної інфекції Covid-19 в Україні в 2020-2021 роках, яка може обумовити певне прострочення платежів дебіторів Товариства у майбутньому;
- 4) Товариство понесло чистий збиток у сумі 3 691 939 тис. грн. за результатами звітного року, та станом на 01.01.2020 р. та 31.12.2020 р. мало непокриті збитки;
- 5) банківські рахунки Товариства заблоковано у зв'язку з відкриттям:
 - зведеного виконавчого провадження №61393530 по стягненню з АТ «Сумське НВО» заборгованості зі сплати заробітної плати, відкритого Приватним виконавцем виконавчого округу міста Києва Щербаковим Ігорем Миколайовичем;

- зведеного виконавчого провадження №57048148, відкритого приватним виконавцем виконавчого округу Сумської області Мукорезом Олександром Леонідовичем;
- зведеного виконавчого провадження №60740286, відкритого приватним виконавчого округу м. Києва Корольовим Михайлом Андрійовичем;
- зведеного виконавчого провадження №57084810, відкритого головним державним виконавцем Відділу примусового виконання рішень Управління забезпечення примусового виконання рішень у Сумській області Північно-Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Суми).

Вказане свідчить про існування суттєвої невизначеності, що стосується подій та умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під сумнів здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність.

В той же час, управлінський персонал позитивно оцінює здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, за оцінкою управлінського персоналу Товариства, припущення про безперервність діяльності, як основи для бухгалтерського обліку та фінансової звітності, є доречним та прийнятним, оскільки:

- 1) Керівництво Товариства має стійкі плани щодо продовження господарської діяльності Товариства в майбутньому, що вже підтверджується оперативними даними щодо фактичного продовження здійснення Товариством господарської діяльності за 1-й квартал 2021 рік ;
- 2) Товариство має стратегічне значення для регіону, тому очікується, що кризові явища не матимуть вирішального впливу на здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність;
- 3) Товариство планує запровадити ряд ініціатив із скорочення витрат та оптимізації операційної структури.

5. Основні припущення, що стосуються майбутнього та основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, які становлять значний ризик спричинити суттєве коригування балансової вартості активів та зобов'язань в наступному фінансовому році.

При підготовці окремої фінансової звітності управлінський персонал здійснює попередні оцінки впливу невизначених майбутніх подій на окремі активи та зобов'язання. Такі попередні оцінки базуються на інформації, яка наявна на дату окремої фінансової звітності, тому фактичні результати у майбутньому можуть відрізнятися від таких оцінок. Можливого суттевого впливу інших майбутніх подій на оцінку активів та зобов'язань управлінський персонал не виявив.

6. Суттєві положення облікової політики

Суттєві положення облікової політики, що використані при підготовці цієї окремої фінансової звітності, представлені нижче.

6.1. Основні засоби

Для обліку та складання звітності основні засоби поділяються на наступні класи (групи):

- земельні ділянки;
- будівлі, споруди і передавальні пристрой;
- машини та обладнання (у т.ч. обчислювальна техніка);
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- інші основні засоби.

Первісна оцінка об'єктів всіх груп основних засобів здійснюється за собівартістю, що включає ціну придбання (у т.ч. імпортні мита, податки, які не відшкодовуються); будь-які витрати, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації; попередньо оцінені витрати на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, зобов'язання за якими товариство на себе бере.

Товариство, станом на 01.01.2012 року (дату переходу на МСФЗ) використало переоцінку основних засобів, що була проведена ТОВ «Консалтингова компанія «УВЕКОН» станом на 01.01.2011 року, як доцільну собівартість основних засобів.

Подальша оцінка основних засобів здійснюється за моделлю переоцінки. Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості активів. При переоцінці об'єкту основних засобів накопичена амортизація на дату переоцінки віднімається із загальної балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується в переоцінену вартість цього активу. Якщо балансова вартість активу збільшилася в результаті переоцінки, збільшення визнається в іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі під назвою «Капітал у дооцінках». Зменшення балансової вартості активу відображається в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Якщо кредитового сальдо дооцінки недостатньо, то зменшення балансової вартості активу визнається через прибуток (збиток). Дооцінка, що входить до власного капіталу об'єкта основних засобів, що використовується, переноситься на нерозподілений прибуток частинами в розмірі різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та амортизацією, що базується на первісній вартості активу. У разі, якщо актив вибуває з використання або ліквідується сума дооцінки цього активу, що залишилась, переноситься прямо на нерозподілений прибуток.

Витрати на поточний ремонт і обслуговування відносяться на витрати по мірі здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки зменшення корисності існують, керівництво переглядає балансову вартість своїх активів у відповідності до МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються в звіті про фінансові результати.

Амортизація об'єктів основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу протягом терміну їх експлуатації:

Групи основних засобів	Залишкові терміни експлуатації, роки
Будинки та споруди	3-60
Виробниче та інше обладнання	2-25
Транспортні засоби	1-25
Інші основні засоби	1-15

Ліквідаційна вартість основного засобу – це розрахункова сума, яку б товариство отримало в даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на вибуття, якби стан і період використання об'єкту основних засобів були такими, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Коли Товариство має намір використовувати актив до кінця періоду його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю.

Амортизація за всіма групами основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

6.2. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи – немонетарні активи, які не мають фізичної субстанції та можуть бути ідентифіковані, тобто можуть бути відокремлені або відділені від товариства або виникають внаслідок договірних або інших юридичних прав (незалежно від того, чи можуть вони бути відокремлені). Нематеріальні активи визнаються лише тоді, коли існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, що відносяться до активу, надходитимуть Товариству та собівартість активу можна достовірно оцінити.

В момент первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за собівартістю. Наступна оцінка здійснюється за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація всіх класів (груп) нематеріальних активів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

Для цілей обліку Товариством виділені наступні групи нематеріальних активів:

Групи	Фактичні строки корисної експлуатації, років
Права на комерційні позначення (права на торговельні марки (знаки для товарів і послуг), комерційні (фірмові) найменування тощо), крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті	10
Права на об'єкти промислової власності (право на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, породи тварин, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, комерційні таємниці, в тому числі ноу-хай, захист від недобросовісної конкуренції тощо) крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті	10
Авторське право та суміжні з ним права (право на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, компіляції даних (бази даних), фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення тощо) крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті	5

6.3. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, яким товариство володіє для здобуття доходу від здачі його в оренду або від збільшення його вартості, або для обох цих цілей. Первісна оцінка проводиться за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Подальша оцінка здійснюється за моделлю справедливої вартості.

Прибутки або збитки в результаті змін справедливої вартості інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток.

Критерії, що застосовуються товариством для відділення інвестиційної нерухомості від нерухомості, зайдятою власником (основні засоби):

- частку, яка утримується з метою отримання орендної плати або для збільшення капіталу, та частку, яка утримується для використання в основній діяльності Товариства, можна продати окремо;
- якщо такі частки не можна продати окремо, нерухомість є інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна, не більше 10%, її частка утримується для використання в основній діяльності.

6.4. Незавершені капітальні інвестиції

Незавершеними капітальними інвестиціями є вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Незавершене капітальне будівництво включає вартість будівельних робіт, суму інженірингових робіт, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати.

По закінченню будівництва актив буде переведену у відповідну групу основних засобів. Амортизація буде нараховуватись з наступного місяця, після введення об'єктів в експлуатацію.

Незавершене будівництво активів, які призначені для продажу, відображається в складі запасів.

Незавершене будівництво інвестиційної нерухомості відображається як інвестиційна нерухомість.

6.5. Фінансові активи та дебіторська заборгованість, що є нефінансовим активом

Товариство відображає у фінансовій звітності фінансові активи та нефінансові активи.

Фінансові активи

Дебіторська заборгованість є непохідним фінансовим активом та визнається тільки коли товариство стає стороною контрактних положень. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до цього фінансового активу. Справедливою вартістю дебіторської заборгованості є справедлива вартість наданої (отриманої) компенсації. Подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю, з урахуванням збитків від зменшення корисності.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи існують об'єктивні свідчення того, що корисність дебіторської заборгованості зменшилася. Балансова вартість дебіторської заборгованості зменшується через рахунок резерву з одночасним визнанням збитку за звітний період. Якщо в наступному періоді величина збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно співвіднесено із подією, що має місце після визнання зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності сторнується. Сторнування не повинне призводити до такої балансової вартості, яка перевищує суму, що її мала б амортизована вартість у разі невизнання зменшення корисності на дату сторнування.

Резерв під очікувані кредитні збитки нараховується в процентному відношенні залежно від періоду просрочення заборгованості від 366 до 730 днів – 10%, від 730 до 1095 днів – 20%, більше 1095 днів – 100%.

Контроль зберігається, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в повному обсязі непов'язаний третій стороні без додаткових обмежень на продаж.

6.6. Запаси

Запаси при первісному визнанні обліковуються за собівартістю придбання. Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. В балансі (Звіті про фінансовий стан) запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Зменшення вартості запасів (уцінки) відображається з одночасним визнаннями збитків. Вартість готової продукції і незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі

витрати на оплату праці, інші прямі витрати і відповідні виробничі накладні витрати, розраховані на підставі нормативної виробничої потужності.

Вартість рекламних запасів відноситься на витрати в момент придбання. Собівартість одиниць запасів визначається шляхом використання конкретної ідентифікації їх індивідуальної собівартості.

6.7. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи видуття

Необоротні активи, утримувані для продажу та групи видуття визнаються в тому випадку, коли Товариство не використовує їх в господарській діяльності, Керівництво має тверді наміри їх продати протягом одного року з дати класифікації, ймовірність продажу висока, актив чи група можуть бути негайно продані в поточному стані. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи видуття оцінюються по найменшій з двох величин – балансовій вартості чи справедливій вартості за виключенням затрат на продаж.

Доходи та витрати від припиненої діяльності обліковуються окремо від доходів та витрат від діяльності, що продовжується. Результат, за виключенням податків, відображається в звіті про сукупні доходи та витрати.

Основні засоби та нематеріальні активи, які класифікуються як необоротні активи, утримувані для продажу, не амортизуються.

6.8. Гроші та їх еквіваленти

Кошти на депозитних рахунках з терміном погашення більше 3 місяців відображається в звітності як поточні фінансові інвестиції, з терміном погашення більше 12 місяців – як інші довгострокові фінансові інвестиції.

6.9. Інвестиції в асоційовані компанії

Інвестиції в асоційовані компанії в окремій фінансовій звітності відображаються за собівартістю, у відповідності до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Асоційованою компанією є компанія, на яку товариство здійснює суттєвий вплив, як правило, така ситуація передбачає володіння від 20% до 50% прав голосу.

6.10. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Товариству притаманні наступні ризики:

- ринковий ризик (який включає в себе валютний ризик, ризик зміни процентної ставки (відсотковий) та ціновий ризик (ризик зміни курсу акцій);
- кредитний ризик;
- ризик ліквідності, який пов'язаний з фінансовими інструментами, утримуваними Товариством.

Товариство здійснює управління ризиками в ході постійного процесу визначення, оцінки та спостереження за ризиками. Програма Товариства з управління ризиками зорієнтована на мінімізацію негативного впливу на фінансові результати Товариства.

Ринковий ризик

Справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами може коливатися внаслідок змін у ринкових параметрах, зокрема, процентних ставок, валютних курсів і цін пайових інструментів.

Товариство здійснює управління ринковим ризиком шляхом встановлення контролю за ринковим ризиком та утримання його в допустимих межах.

Ціновий ризик фінансових інструментів

Ризик зміни – це ризик коливань вартості фінансового інструменту в результаті зміни ринкових цін, незалежно від того, чи були подібні зміни викликані факторами, характерними для даного конкретного інструменту або ж факторами на всі інструменти, що обертаються на ринку.

Валютний ризик

Валютний ризик виникає внаслідок змін у валютних курсах. Коливання обмінних курсів валют можуть мати вплив на вартість активів Товариства. З метою управління валютним ризиком Товариство аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Відсотковий ризик

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

У момент залучення позикових коштів менеджмент Товариства, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Товариства упродовж заданого періоду інший циновий ризик.

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає в результаті неможливості контрагента Товариства здійснити виплати своєчасно та в повному обсязі. Кредитний ризик виникає у зв'язку з наявністю дебіторської заборгованості, розрахунковими операціями, операціями з контрагентами на фінансових ринках.

Товариство проводить постійний моніторинг кредитного ризику на основі аналізу фінансового стану контрагентів та строків заборгованості, аналіз наявної інформації щодо можливих подій

та умов, які можуть спричинити значне підвищення розміру кредитного ризику Товариства у майбутньому.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності Товариства виникає при розбіжностях у строках погашення активів та зобов'язань.

Політика Товариства з управління ризиком ліквідності полягає у тому, щоб забезпечити, наскільки це можливо, постійну наявність ліквідності, достатньої для погашення своїх зобов'язань у встановлені строки без понесення надмірних збитків та без загрози для репутації Товариства.

Товариство проводить постійний моніторинг рівня ліквідності на основі аналізу показників платоспроможності (ліквідності) Товариства.

Також Товариство проводить аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне зниження рівня ліквідності Товариства у майбутньому.

6.11. Забезпечення

Забезпечення визнаються тоді, коли Товариство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, котрі втілюють у собі певні економічні вигоди та розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити.

Забезпечення створюються Товариством для відшкодування наступних (майбутніх) витрат:

- виплату відпусток працівникам;
- виконання гарантійних забезпечень;
- реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів визнається в сумі очікуваного збитку тоді, коли витрати для виконання зобов'язань перевищують доходи від контракту.

Залишок забезпечення переглядається кожний рік станом на 31 грудня і у разі потреби коригується (збільшується, зменшується).

6.12. Умовні зобов'язання та умовні активи

Умовні зобов'язання не визнаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкриваються в примітках до окремої фінансової звітності, за виключенням випадків коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у Балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкривається у примітках до окремої фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

6.13. Доходи та витрати

Оцінка та визнання доходу здійснюється Товариством в порядку, передбаченому МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" із застосуванням п'ятирокової моделі:

- ідентифікація договору (контракту);
- ідентифікація окремих зобов'язань щодо виконання в межах укладеного договору;
- визначення ціни договору (операції);
- розподіл ціни договору (операції) на зобов'язання щодо виконання;
- визнання доходу.

Виручка від надання послуг визнається в момент завершення робіт.

Процентний дохід та витрати за всіма фінансовими інструментами, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та фінансовими активами, доступними для продажу, визнаються з використанням методу ефективної ставки відсотка. Процентний дохід включається до складу фінансових доходів в Консолідованиому звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).

Дивіденди визнаються в момент встановлення права Товариства на їх отримання.

Дохід від інвестиційної нерухомості, наданої в операційну оренду, оцінюється за прямолінійним методом протягом строку оренди.

Витрати за позиками включають сплату відсотків та інші витрати, понесені Товариством у зв'язку з отриманням позик. Витрати за позиками, які пов'язані з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Всі інші витрати за позиками відносяться до витрат в тому періоді, в якому були понесені. Товариство капіталізує витрати за позиками, що понесені у зв'язку з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу.

6.14. Зобов'язання

Товариство відображає у окремій фінансовій звітності фінансові та нефінансові зобов'язання.

Фінансові зобов'язання

Кредиторська заборгованість, яка є фінансовим зобов'язанням, первісно визнається за ціною операції, а після первісного визнання враховується за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Первісна вартість отриманих банківських кредитів приймається рівній фактично отриманих грошових коштів і витрат, пов'язаних з безпосереднім отриманням таких кредитів.

Кредити підлягають обліку на кожну наступну звітну дату за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Амортизована вартість є поточною вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів, дисконтованих з використанням ринкової ставки відсотка. Різниця між первісною сумаю заборгованості і її дисконтованою вартістю є сумаю амортизації.

Вказана сума амортизації підлягає списанню на рахунки обліку фінансових прибутків або витрат впродовж усього періоду погашення заборгованості.

У випадку, коли різниця між первісною сумаю заборгованості та її дисконтованою вартістю є несуттєвою (наприклад, для поточних фінансових зобов'язань), Товариство не відображає перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка, а визнає заборгованість у фінансовій звітності за первісною вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Товариство припиняє визнання фінансових зобов'язань тоді і лише тоді, коли зобов'язання товариства врегульовані або анульовані або термін їх дії закінчився.

Нефінансові зобов'язання

Зобов'язання, які не є фінансовими зобов'язаннями, первісно визнаються за ціною операції.

6.15. Винагороди працівникам

Заробітна плата, єдиний соціальний внесок відносно працівників Товариства, щорічна оплата відпустки і оплата тимчасової непрацездатності, премії та негрошова винагорода (медичне обслуговування) нараховуються в тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками Товариства.

Pенсії та інші винагороди працівникам по закінченні трудової діяльності

Згідно з вимогами законодавства України, державна пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідний процент від поточної загальної суми виплат працівникам. Після виходу працівників на пенсію майже усі виплати працівникам здійснюються із Пенсійного фонду.

Товариство бере участь в державному пенсійному плані з визначеною виплатою, який передбачає достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на певних робочих місцях зі шкідливими і небезпечними для здоров'я умовами. Працедавець виплачує колишньому працівникові щомісячні пенсії до того часу, поки цей працівник, не досягне звичайного пенсійного віку.

Щомісячно Товариство сплачує грошові кошти до Пенсійного Фонду та накопичує зобов'язання перед теперішніми працівниками. Пенсійне забезпечення розраховується за формулою, яка, в числі іншого, визначається середньою заробітною платою кожного

працівника, його загальним трудовим стажем і загальним стажем роботи на певних посадах (за категоріями «Списку № 1» і «Списку № 2»).

Окрім обов'язкового фінансування пільгових державних пенсій, Товариство добровільно надає своїм працівникам ряд довгострокових соціальних пільг, визначених Колективним договором, що пов'язані з виплатами до ювілейних дат та при виході на пенсію. Всі ці пільги носять характер планів з визначеною виплатою.

Таким чином, програма Товариства складається з пенсійних та довгострокових соціальних пільг. Пенсійні виплати складають основну частину програми.

Зобов'язання з визначеною виплатою розраховується щорічно незалежними актуаріями із застосуванням методу прогнозної умовної одиниці. Поточна сума пенсійних зобов'язань визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням процентних ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими в тій самій валюті, в якій здійснюються виплати, а термін погашення яких приблизно відповідає терміну цього зобов'язання. У зв'язку з тим, що в Україні відсутній розвинутий ринок облігацій, деномінованих у гривні, з тривалим строком погашення (більше 10 років), для розрахунку були використані поточні ринкові ставки для дисконтування відповідних короткострокових платежів і розрахована ставка дисконтування для довгострокових зобов'язань шляхом екстраполяції поточних ринкових ставок за кривою дохідності.

Стандарт вимагає застосовувати для інших довгострокових винагород працівникам спрощений метод обліку. На відміну від методу обліку, що вимагається для винагород по закінченню трудової діяльності, в рамках даного методу переоцінки (актуарні прибутки/збитки) не визнаються у складі іншого сукупного доходу.

6.16. Виплати, основані на акціях

Дивіденди відображаються в тому періоді, в якому вони оголошені. Інформація про дивіденди, що оголошенні після звітного періоду, але до того, як окрема фінансова звітність була затверджена до випуску, відображається в примітці «Події після закінчення звітного періоду».

Базисний прибуток (збиток) на акцію обчислюється шляхом ділення прибутку (збитку), на середньозважену кількість звичайних акцій, які перебувають в обігу протягом звітного періоду (зnamенник).

6.17. Податок на прибуток.

Витрати з податку на прибуток Товариства формуються як сума поточних податкових витрат, розрахованих на базі оподатковуваного прибутку за правилами податкового законодавства, та відстрочених податкових витрат (доходів). Відстрочені податкові витрати (доходи) виникають внаслідок визнання в прибутку чи збитку відстрочених податкових активів та/або відстрочених податкових зобов'язань.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, крім випадків, коли такі різниці виникають від первісного визнання активу чи зобов'язання. Відстрочений податковий актив визнається щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, тісно мірою, якою є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосувати тимчасову різницю, яка підлягає вирахуванню, за винятком ситуацій, коли відстрочений податковий актив виникає від первісного визнання активу або зобов'язання. Отримання достатнього оподатковуваного прибутку є ймовірним тоді, коли відстрочений податковий актив може бути зарахований проти відстроченого податкового зобов'язання, яке відноситься до того самого податкового органу, та буде відновлено в тому самому періоді, що і актив, або в тому періоді, в якому збиток, що виникає з активу, може бути віднесений на попередній або послідувальний період. У випадках, коли немає достатніх відстрочених податкових зобов'язань щоб зарахувати відстрочений податковий актив, актив відображається в тій мірі, в якій ймовірно виникнення достатнього оподатковуваного прибутку в майбутніх періодах.

6.18. Операції з пов'язаними сторонами

В ході своєї звичайної діяльності Товариство здійснює операції із пов'язаними сторонами. Товариство до пов'язаних сторін відносить:

- юридичних осіб, які контролюють товариство (наприклад, материнська компанія);
- юридичних та фізичних осіб, які мають таку частку в товаристві, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність товариства (вважається, що часткою в компанії, яка дає змогу суттєво впливати на діяльність товариства, є частка в розмірі, що перевищує 50% статутного капіталу товариства);
- юридичних осіб, які є дочірніми або асоційованими підприємствами для компанії;
- юридичних осіб, які є спільним підприємством, в якому компанія є контролюючим учасником;
- фізичних осіб – членів провідного управлінського персоналу компанії;
- близьких родичів фізичних осіб, які мають частку в компанії, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність компанії, та членів провідного управлінського персоналу компанії.

Операції із пов'язаними сторонами відображаються за справедливою вартістю. Основою для судження є ціноутворення на аналогічні види операцій з непов'язаними сторонами.

6.19. Взаємозалік статей активів та зобов'язань

Фінансові активи та фінансові зобов'язання згортаються, а в балансі відображається згорнутий залишок, тільки якщо Товариство має юридичне право здійснити залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно. При обліку передачі фінансового активу, який не веде до припинення визнання такого активу, Товариство не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

6.20. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.

У разі виникнення помилок стосовно визнання, оцінки, подання або розкриття інформації про елементи фінансових звітів:

1. Потенційні помилки поточного періоду, виявлені протягом цього періоду, виправляють до затвердження фінансових звітів до випуску.
2. Товариство виправляє суттєві помилки попереднього періоду ретроспективно в першому комплекті фінансових звітів, затверджених до випуску після їх виявлення шляхом:
 - а) перерахування порівнювальних сум за відображеній попередній період (періоди), в кому відбулася помилка; або
 - б) перерахування залишків активів, зобов'язань та власного капіталу на початок періоду за самий перший з відображених попередніх періодів, якщо помилка відбулася до першого з відображених попередніх періодів.

Помилку попереднього періоду Товариство виправляє шляхом ретроспективного перерахування, за винятком випадків, коли неможливо визначити або вплив на конкретний період, або кумулятивний вплив помилки. Якщо неможливо визначити вплив на конкретний період помилки щодо порівняльної інформації за один або кілька відображених попередніх періодів, Товариство перераховує залишки активів, зобов'язань та власного капіталу на початок самого першого періоду, для якого можливе ретроспективне перерахування (який може бути поточним періодом). Якщо неможливо визначити кумулятивний вплив, на початку поточного періоду, помилки на всі попередні періоди, Товариство перераховує порівняльну інформацію для виправлення помилки перспективно з самої першої можливої дати.

6.21. Важливі оцінки, професійні судження і припущення в застосуванні облікової політики.

Підготовка окремої фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу Товариства формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, та на розкриття інформації щодо потенційних активів та зобов'язань. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок. Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Нижче наведені професійні судження, які найбільш суттєво впливають на суми, що відображені у окремій фінансовій звітності, та основні джерела невизначеності оцінок.

Принципи оцінки за справедливою вартістю.

Товариство класифікує оцінки за справедливою вартістю за допомогою ієрархії справедливої вартості:

- 1) рівень 1: ціни котирувань на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- 2) рівень 2: вхідні дані, інші ніж ціни котирувань, що увійшли у рівень 1, які спостерігаються для активів або зобов'язань або прямо, або опосередковано;

3) рівень 3: вхідні дані активів або зобов'язань, що не ґрунтуються на даних ринку, які можна спостерігати.

Кращим свідченням справедливої вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання є ціни котирування на активному ринку. Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні та відображають фактичні й регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами. Справедлива вартість визначається як ціна, узгоджена між зацікавленим покупцем та зацікавленим продавцем в операції незалежних сторін. Мета визначення справедливої вартості для фінансового інструмента, який відкрито купується та продається на активному ринку – отримати ціну, за якою відбулась би операція з цим інструментом на кінець звітного періоду на найсприятливішому активному ринку, до якого компанія має безпосередній доступ.

Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, товариство визначає справедливу вартість, застосовуючи методи оцінювання. Такі методи базуються на застосуванні останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами (якщо вони доступні), посилені на поточну справедливу вартість іншого ідентичного інструмента, аналізі дисконтованих грошових потоків. Мета застосування методів оцінювання – визначити, якою була б ціна операції на дату оцінки в обміні між незалежними сторонами, виходячи із звичайних міркувань бізнесу. Справедлива вартість оцінюється на основі результатів застосування методів оцінювання, в яких максимально враховуються ринкові показники (та якомога менше – дані, специфічні для компанії). Періодично товариство обстежує методи оцінювання та перевіряє їх на обґрунтованість, застосовуючи ціни спостережених поточних ринкових операцій з такими самими інструментами, або на основі інших доступних спостережених ринкових даних.

Справедлива вартість фінансових інструментів базується на наведених далі чинниках:

- вартість грошей у часі;
- кредитний ризик;
- ціни на валютних біржах;
- товарні ціни;
- ціни на інструменти капіталу;
- волатильність;
- ризик дострокового погашення та ризик відмови;
- витрати на обслуговування фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку

Суттєвою інформацією визнається інформація, відсутність якої в фінансовому звіті і примітках до нього може вплинути на рішення його користувачів.

Визначення порогу суттєвості для розмежування облікової та іншої інформації щодо окремих господарських операцій та об'єктів обліку Товариства наведено у таблиці нижче:

Об'єкти обліку	Поріг суттєвості
Необоротні активи	5 %
Запаси	5 %
Дебіторська заборгованість	5 %
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 %
Резерви	6 %
Довгострокові зобов'язання	5 %
Поточні зобов'язання	5 %
Виручка	1 %
Доходи	2 %
Витрати	2 %

7. Перекласифікації та виправлення помилок в фінансовій звітності

В порівнянні дані за попередній рік, що наведені в цій фінансовій звітності, були змінені декілька статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) з одночасним збільшенням статті «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» на 372 тис. грн., у зв'язку з отриманням додаткової інформації. Було змінено наступні статті фінансової звітності:

- збільшено інші оборотні активи на 74 тис. грн.;
- збільшено кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги на 446 тис. грн..

Суми виправлення та статті фінансових звітів, на які вони впливають:

Стаття Балансу (звіту про фінансовий стан)	Сума, станом на 31.12.2019 р. (до виправлення помилок), тис. грн.	Сума помилки, тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2019 р. (після виправлення помилок), тис. грн.
Інші оборотні активи	76 133	74	76 207
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 980 137	446	1 980 583
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(7 299 714)	(372)	(7 300 086)

8. Частки участі в інших суб'єктах господарювання

АТ «Сумське НВО» має частки участі в асоційованих підприємствах – Товаристві з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (частка власності станом на 31 грудня 2020 року складала 21,68%) та консорціуму «Атоммашпроект» (частка власності станом на 31 грудня 2020 року складала 50%), а також в дочірніх підприємствах:

№	Найменування дочірньої компанії	Частка в статутному капіталі	Балансова вартість інвестиції станом на 31.12.2020 р., тис. грн.
1	ТОВ «Фрунзе-Профіль»	99,00 %	99
2	ТОВ «Маш-Сервіс»	99,00 %	1 980
3	ТОВ «Суми-Електрод»	99,98%	2 700
4	ТОВ «Фрунзе-Ювілейна»	99,98%	2 147
5	ТОВ «Сумиспортінвест»	99,98 %	13 016
6	ТОВ «ПроектЕнергоСервіс»	100%	1 397

В цій окремій фінансовій звітності інвестиції в дочірні та асоційоване підприємства представлена за собівартістю, у відповідності до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Детальна інформація щодо часток участі товариства в інших суб'єктах господарювання наведена в Примітках до консолідований фінансової звітності Акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» за 2020 рік станом на 31 грудня 2020 року.

9. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи товариства представлені в окремій фінансовій звітності наступним чином:

	Авторські та суміжні з ними права	Інші нематеріальні активи	ВСЬОГО
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	11 834	85	11 919
первісна (переоцінена) вартість	31 836	379	32 215
Знос	-20 002	-294	-20 296
Коригування:	-	-	-
первісна (переоцінена) вартість	-	-	-
Знос	-	-	-
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	11 834	85	11 919
первісна (переоцінена) вартість	31 836	379	32 215
Знос	-20 002	-294	-20 296
Придбано за кошти	-	-	-
Перекласифікація, у т.ч.	-	-	-
перекласифікація первісної (переоціненої) вартості	-	-	-
перекласифікація зносу	-	-	-
Вибуття	-	-	-
вибуття первісної (переоціненої) вартості	-	-	-
вибуття зносу	-	-	-
Амортизаційні відрахування	-2 448	-43	-2 491
Балансова вартість на кінець періоду, у т.ч.	9 386	42	9 428
первісна (переоцінена) вартість	31 836	379	32 215
Знос	-22 450	-337	-22 787

Станом на 31 грудня 2020 року Товариство не мало нематеріальних активів з обмеженим правом володіння та нематеріальних активів, заставлених як забезпечення зобов'язань.

Протягом звітного року змін методів амортизації та строків корисного використання нематеріальних активів не було.

Протягом звітного року переоцінка нематеріальних активів не здійснювалась.

10. Основні засоби

Основні засоби Товариства представлені в окремій фінансовій звітності наступним чином:

	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, приладди, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Бібліотечні фонди	Інші необоротні активи	Усього
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	81 337	19 715	6 524	11 744	154 172	10	6 004	279 506
первісна (переоцінена) вартість	123 603	43 674	18 623	28 274	259 098	543	23 601	497 416
Знос	-42 266	-23 959	-12 099	-16 530	-104 926	-533	-17 597	-217 910
Коригування:							4 728	
первісна (переоцінена) вартість								
знос								
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	81 337	19 715	6 524	11 744	154 172	10	6 004	279 506
первісна (переоцінена) вартість	123 603	43 674	18 623	28 274	259 098	543	23 601	497 416
Знос	-42 266	-23 959	-12 099	-16 530	-104 926	-533	-17 597	-217 910
Приобрено за кошти				177	3 685		130	
Перекласифікація, у т.ч.								
перекласифікація первісної (переоціненої) вартості								
перекласифікація зносу								
Вибутия	42 035	6	1 710	165	18 953	5	5 412	68 286
вибутия первісної (переоціненої) вартості	69 500	42	3 109	528	43 667	543	22 525	139 914
вибутия зносу	27 465	36	1 399	363	24 714	538	17 113	71 628
Амортизаційні відрахування	-3 781	-2 622	-1 366	-1 615	-13 504	-5	-621	-23 514
Балансова вартість на кінець періоду, у т.ч.	35 521	17 823	3 448	10 141	125 400	0	101	192 434
первісна (переоцінена) вартість	54 103	44 368	15 514	27 923	219 116	0	1 206	362 230
Знос	-18 582	-26 545	-12 066	-17 782	-93 716	0	-1 105	-169 796

Балансова вартість основних засобів, що передані в заставу, станом на 31.12.2020 р. складає 24 155 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2020 року у Товариства:

- відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані;
- відсутні основні засоби, отримані за договорами фінансової оренди.

Станом на 31.12.2020 року у Товариства є основні засоби, що тимчасово не використовуються, на консервації. Балансова вартість таких основних засобів складає 11 986 тис. грн.

Протягом 2020 року Товариство не отримувало основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

Переоцінка основних засобів до їх справедливої вартості була здійснена в 2014 році. Справедлива вартість основних засобів була визначена за допомогою експертної оцінки, яку здійснив професійний оцінювач ТОВ «Ернст енд Янг». Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки була виключена з валової балансової вартості активів, а чиста сума перерахована до переоціненої суми. Станом на 31 грудня 2020 року балансова вартість основних засобів не відрізняється суттєво від справедливої вартості.

В 2020 році втрати від зменшення корисності основних засобів не визнавались.

Протягом 2020 року Товариство не отримувало основні засоби за рахунок цільового фінансування.

Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Протягом звітного року зміни методу амортизації не було.

Станом на 31 грудня 2020 року первісна вартість повністю амортизованих основних засобів, які використовуються Товариством, складала 53 321 тис. грн.

Орендовані основні засоби та основні засоби, надані в оренду

Товариство орендує земельні ділянки та сплачує до бюджету орендну плату за землю. Загальна площа земельних ділянок, взятих Товариством в оренду, становить 19,61563 га. Зобов'язання по орендній платі за землю перед бюджетом станом на 31.12.2020 р. складає 1 802 тис. грн. У фінансовій звітності Товариством такі операції визнано у порядку, передбаченому для визнання податкових зобов'язань перед бюджетом.

Вартість основних засобів, що отримані в оренду складає 13 958 тис. грн..

Структура переданих в операційну оренду основних засобів

Групи основних засобів	Балансова вартість основних засобів, тис. грн.	
	станом на 01.01.2020 р.	станом на 31.12.2020 р.
Будівлі, споруди, передавальні пристрой	1 108	12 358
Машини та обладнання	941	15 155
Транспортні засоби	59	475
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	17 652	48 673
Всього	19 760	76 661

Вказані будівлі та обладнання не класифіковані як об'єкти інвестиційної нерухомості, оскільки згідно облікової політики Товариства не відповідають критеріям визнання інвестиційної нерухомості.

11. Фінансові інвестиції.

Фінансові інвестиції, що включені до статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Довгострокові фінансові інвестиції» та «Поточні фінансові інвестиції» мають наступну структуру:

Вид фінансових інвестицій	Станом на кінець звітного періоду			Станом на початок звітного періоду		
	Фінансові інвестиції за справедливою вартістю з відображенням	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	Фінансові інвестиції за справедливою вартістю з	Фінансові інвестиції, доступні для продажу
Інші довгострокові фінансові інвестиції:						
Акції	-	-	-	-	-	-
Облігації	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	11 160	-	237 705	-	11 160
Депозити	-	-	-	-	-	-
Інші	-	-	2 446	-	-	2 446
Всього	-	11 160	2 446	237 705	-	11 160
Поточні фінансові інвестиції:						
Акції	-	-	-	-	-	-
Облігації	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	0	-	-	48 949
Інші	-	-	-	-	-	-
Всього	-	-	0	-	-	48 949

Інвестиції відображені в балансі Товариства за собівартістю. Протягом 2020 року збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, доступних для продажу, не нараховувався. Фінансові інвестиції, утримувані до погашення, представляють собою депозити в банках, векселі українських емітентів та оцінюються за амортизованою собівартістю.

Фінансові інструменти	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду
Фінансові інвестиції, доступні для продажу:		
справедлива вартість яких визначена за даними оприлюднених котирувань	-	-
справедлива вартість яких визначена за розрахунковим методом	-	-
за собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	21 412	21 412
Знецінення фінансових інвестицій, утримуваних для продажу	(10 252)	(10 252)
Всього фінансових інвестицій, доступних для продажу:	11 160	11 160
Фінансові інвестиції, утримувані до погашення:		
оцінені за амортизованою собівартістю	10 715	59 664
знецінення фінансових інвестицій, утримуваних до погашення	(8 269)	(8 269)
Всього фінансових інвестицій, утримуваних до погашення:	2 446	51 395

12. Запаси

	Виробничі запаси	Незавершене виробництво	Готова продукція	Товари	Всього
Залишок на початок звітного періоду	165 643	903 448	264 697	50	1 333 838
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	-	-	-	-	-
Списання вартості запасів до їх чистої вартості реалізації протягом звітного періоду	-	(81 121)	-	-	(81 121)
Сума сторнування списання вартості запасів протягом звітного періоду	-	(26 538)	(22 289)	-	(48 827)
Залишок на кінець звітного періоду	85 733	197 827	514 232	-	797 792
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	-	-	-	-	-
Балансова вартість запасів, переданих під заставу для гарантії зобов'язань	23 367	-	44 880	-	68 247

Інформація щодо балансової вартості виробничих запасів

Група запасів	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2020р.	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2019р.
Сировина і матеріали	32 408	92 393

Група запасів	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2020р.	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2019р.
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	48 924	65 238
Паливо	264	618
Тара і тарні матеріали	56	50
Будівельні матеріали	613	1 454
Запасні частини	23	26
Матеріали сільськогосподарського призначення	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	3 445	5 864
Разом	85 733	165 643

Товариство регулярно проводить тестування на знецінення запасів. Станом на 31.12.2020 р. запаси відображені за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.

13. Поточна дебіторська заборгованість

Найменування показника структури поточної дебіторської заборгованості	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 969 201	1 919 743
Резерв під очікувані кредитні збитки	(43 489)	(1 290 080)
Балансова вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	1 925 712	629 663
Заборгованість за розрахунками за виданими авансами	46 948	31 965
Заборгованість з бюджетом	13 575	6 366
Заборгованість за розрахунками за претензіями	59	59
Заборгованість за розрахунками за реалізовані фінансові інвестиції	1 550 308	1 850 627
Заборгованість за розрахунками з іншими дебіторами	176 727	473 480
Резерв під очікувані кредитні збитки	(922 123)	(1 123 383)
Балансова вартість іншої поточної дебіторської заборгованості	865 494	1 239 114

Найбільшу суму дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги складає:

- АТ «СМНВО – Інжиніринг» - 284 868 тис. грн.;
- Населення - покупець теплоенергії - 101 198 тис. грн.;
- ПАО «Запорожский кабельный завод» - 79 839 тис. грн..

У складі дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами найбільшу суму заборгованості складає:

- BK Vibro America – 7 467 тис. грн.;
- ООО «Аума Технологии Автоматизации» - 2 223 тис. грн.;

- ООО «ТД ВМЗ «КО»-Украина» - 1 906 тис. грн.;

Найбільшу суму іншої поточної заборгованості складає :

- ТОВ "ЮГСЕВМОРСЕРВІС"- 855 045 тис. грн..

Протягом 2020 року було створено резерв під зменшення корисності в сумі 1 288 629 тис. грн., списано дебіторської заборгованості за рахунок резерву – 7 тис. грн., сторновано резерву на суму 2 295 тис. грн.

Дебіторська заборгованість	Залишок на початок звітного періоду	Створено резерву	Списано дебіторської заборгованості за рахунок резерву	Сторнування резерву	Курсова різниця (+/-)	Залишок на кінець звітного періоду
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	43 489	1 246 638	-	(8)	(39)	1 290 080
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	3 423	11 295	(7)	(2 287)	-	12 424
Інша поточна дебіторська заборгованість	918 700	30 696	-	-	161 563	1 110 959
Всього	965 612	1 288 629	(7)	(2 295)	161 524	2 413 463

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені у фінансовій звітності, включають:

Показник	Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
готівкові грошові кошти в національній валюті, тис. грн.	30	0
поточні рахунки в банках в національній валюті, тис. грн.	5 664	5 668
поточні рахунки в банках в іноземній валюті, тис. грн.	1 857	14
Всього грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	7 551	5 682

Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки процента. Оскільки наслідки дисконтування не істотні, Товариство не здійснювало дисконтування вартості даних фінансових активів.

Станом на 31.12.2020 р. по рахункам Товариства існує обмеження: судовий арешт.

15. Власний капітал

Власний капітал Товариства має наступну структуру:

Найменування показника структури капіталу	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Призначення та умови використання
Зареєстрований статутний капітал АТ «Сумське НВО»	710 850	710 850	Зареєстрований статутний капітал, згідно зі Статутом товариства Відображення суми дооцінки основних засобів товариства до їхньої справедливої вартості, яка зменшується, пропорційно нарахованій амортизації дооцінених основних засобів
Дооцінка основних засобів	130 263	89 783	x
Дооцінка фінансових інвестицій	-	-	Інші фонди, створені Товариством
Інший додатковий капітал	-	-	Резервний капітал формується у розмірі 15 відсотків від Статутного капіталу шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку або за рахунок нерозподіленого прибутку Товариства до досягнення встановленого розміру. Розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку Товариства за рік.
Резервний капітал	-	-	Резервний капітал створюється для покриття збитків Товариства.
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(7 300 086)	(10 972 317)	Прибуток Товариства утворюється із надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. Порядок розподілу прибутку і покриття збитків Товариства визначається рішеннями Загальних зборів акціонерів Товариства.
Всього	(6 458 973)	(10 171 684)	

Статутний капітал Товариства поділений на 71 085 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10,00 грн. Привілейованих акцій Товариство не випускало.

Протягом 2019 – 2020 років змін в статутному капіталі Товариства не відбувалося.

Найменування показника	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Кількість акцій дозволених для випуску (шт.)	71 085 000	71 085 000
Кількість випущених акцій (шт.)	71 085 000	71 085 000
Номінальна вартість акцій (грн.)	710 850 000	710 850 000
Кількість акцій, з якими пов'язані привілеї та обмеження (шт.)	-	-
Кількість акцій, що належать самому товариству (шт.)	-	-

Найменування показника	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду
Кількість акцій, зарезервованих для випуску, згідно з опціонами та іншими контрактами (шт.)	-	-
Кількість випущених і повністю сплачених акцій	71 085 000	71 085 000
Кількість випущених, але не повністю сплачених акцій	-	-

Згідно інформаційної довідки Публічного акціонерного товариства "Національний депозитарій України" №18-7/193 від 04.03.2021 р., акціонерами, які володіють 5 та більше відсотків акцій станом на 31.12.2020 р., є наступні:

№ з/п	Реєстраційний код, Найменування / ПІБ, Країна реєстрації	Місцезнаходження (місце проживання)	Загальна кількість ЦП	Відсоток у статутному капіталі
1	НЕ 219411 Інтер Гроус Інвестментс Лімітед країна: СУ 157082	Караїскакі, 13, Лімассол, 3032, Кіпр	59648267	83,911186
2	ПРОСЦЕНО ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД країна: СУ	місто Лімассол, ул. Зінас Кантер енд Орігенус, п/с 3035, Кіпр	9605315	13,512435

Станом на 31 грудня 2020 року в Товаристві:

- відсутні права, привілеї та обмеження щодо акцій Товариства, включаючи обмеження з виплати дивідендів і повернення капіталу;
- відсутні акції, зареєстровані для випуску на умовах опціонів і контрактів з продажу.

Дивіденди протягом 2020 року не нараховувались і не виплачувались.

Протягом звітного періоду загальними зборами акціонерів Товариства рішення про викуп власних акцій не приймалося та акції не викуповувались. Станом на 31 грудня 2020 року товариство не мало власних викуплених акцій та не планує протягом 2021 року здійснювати їх викуп.

16. Забезпечення

Показник	Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
Забезпечення на виплати працівникам, тис. грн.	311 167	307 750
Інші забезпечення	8 162	6 674

Забезпечення на виплати працівникам

Показник		Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
Короткострокові забезпечення виплат працівникам, тис. грн., в т.ч.		33 273	2 050
для відшкодування майбутніх витрат і платежів на виплату відпусток працівникам		33 273	2 050
для відшкодування майбутніх витрат і платежів у зв'язку із скороченням чисельності працівників		-	-
Довгострокові забезпечення виплат працівникам (пенсійні забезпечення), тис. грн.		277 894	305 700

Сума забезпечень на виплату відпусток працівникам визначається щомісячно як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотку, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці. Забезпечення на виплату відпусток працівникам створюється з урахуванням сум обов'язкових відрахувань (внесків) на соціальні заходи та забезпечення на матеріальне заохочення.

Товариство має зобов'язання надати компенсацію до Пенсійного фонду України щодо пенсій за віком на пільгових умовах, призначених певним категоріям працюючих у Товаристві та колишнім працівникам Товариства. Існують також одноразові виплати працівникам при виході на пенсію, а також інші програми виплат по закінченню трудової діяльності та інші виплати працівникам, по відношенню до яких Товариство має зобов'язання на 31 грудня.

Забезпечення визнаються Товариством тільки тоді, коли є юридичні або ті, що випливають з практики, зобов'язання, що виникли внаслідок минулих подій, та існує висока ймовірність того, що погашення цього зобов'язання потребує видуття ресурсів, а також може бути здійснена достовірна оцінка для визнання забезпечення.

Сума, визнана у якості забезпечення, представляє собою найбільш точну оцінку виплат, необхідних для погашення поточного зобов'язання на звітну дату, приймаючи до уваги ризики та невизначеність, пов'язані із зобов'язанням. Якщо для розрахунку забезпечення використовуються грошові потоки, які необхідні для погашення поточного зобов'язання, балансовою вартістю забезпечення вважається дисконтована вартість таких грошових потоків.

Зміни поточної вартості зобов'язань за пенсійним планом з визначеною виплатою:

Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Пенсійні зобов'язання на початок періоду	378 902	211 800
Вартість послуг поточного періоду	1 941	803
Вартість послуг минулих періодів	-	-
Витрати на відсотки	35 270	22 407
Актуарні збитки (прибутки)	20 416	144 793
Виплачена винагорода	(358)	(901)
Пенсійні зобов'язання на кінець періоду	436 171	378 902

Оцінка пенсійних зобов'язань, виплат по закінченню трудової діяльності та інших виплат працівникам ґрунтуються на судженнях. Нижче наведені суттєві актуарні припущення:

Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Ставка дисконту	11,05%	12,7%
Підвищення заробітної плати	7,22% в 2021, 5% далее	5%
Плинність кадрів	8,30%	9,8%

Забезпечення використовується для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких воно було створене.

Інші резерви (забезпечення майбутніх витрат і платежів)

Інші резерви (забезпечення майбутніх витрат і платежів) включають забезпечення на витрати по гарантійному обслуговуванню.

За аналізований період, забезпечення на витрати по гарантійному обслуговуванню становили 6 674 тис. грн., за попередній – 8 162 тис. грн.

Вид забезпечення	Залишок на початок звітного періоду	Створено забезпечень	Використано забезпечень	Сторнування невикористаної частини забезпечень	Сума очікуваної компенсації, що врахована при оцінці забезпечення	Вплив зміни ставки дисконту	Залишок на кінець звітного періоду
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань				-	-	-	6 674
Інші забезпечення	-	-	-	-	-	-	-
Всього забезпечень	8 162	(1 056)	(432)	-	-	-	6 674

17. Кредити банків

Станом на 31.12.2020 та 31.12.2019 року Товариство не мало довгострокових кредитів банків. Інформація щодо короткострокових кредитів представлена нижче:

Назва банку	Валюта кредиту	Залишок заборгованості на 31.12.2019р., тис. грн.	Залишок заборгованості на 31.12.2020р., тис. грн.
АТ «ПУМБ»	дол. США	757 958	904 787

Назва банку	Валюта кредиту	Залишок заборгованості на 31.12.2019р., тис. грн.	Залишок заборгованості на 31.12.2020р., тис. грн.
ПАТ «ІНГ Банк Україна»	дол. США	194 227	231 852
ПАТ «Банк Кредит Дніпро»	дол. США	417 002	497 782
ПАТ «Сбербанк»	дол. США	615 841	735 140
ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк»	дол. США	1 446 718	1 726 970
ПАТ «Всеукраїнський банк розвитку»	дол. США	473 724	565 492
Всього		3 905 470	4 662 023

Цільове призначення кредитів – поповнення обігових коштів, отже відсотки не капіталізовано, а визнано у складі витрат у сумі відсотків, визначених за відсотковою ставкою, встановленою кредитними угодами.

Оскільки у складі заборгованості наявна заборгованість за короткостроковими кредитами банків, строк оплати за якою вже наступив, та поточна заборгованість, погашення якої очікується протягом року, а також оскільки кредити отримані на ринкових умовах, то, за оцінкою Товариства, номінальна сума заборгованості приблизно дорівнює її амортизованій собівартості, тому Товариство не відображало перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

18. Поточні зобов'язання

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Показник	Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	1 980 583	2 156 089

У складі кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги обліковується заборгованість Товариства за придбання товарно-матеріальних цінностей, робіт та послуг для ведення господарської діяльності, а саме:

- ТОВ "СТАНДАРТИНВЕСТ-ПІВДЕНЬ"- 1 339 623 тис. грн.
- АО "НАК "Нафтогаз України"- 250 962 тис. грн.
- АТ "Сумський завод "Насосенергомаш"- 159 201 тис. грн.

Оскільки у складі заборгованості наявна заборгованість за товари, роботи, послуги, строк оплати за якою вже наступив, та поточна заборгованість, погашення якої очікується протягом року, тому Товариство не відображало перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом

Показник	Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом, тис. грн..	77 821	175 320

У статті поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом обліковується заборгованість Товариства по сплаті окремих видів податків та зборів, встановлених Податковим кодексом України, а саме:

Показник	Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
Плата за землю	1 821	3 653
Рентна плата за спеціальне використання води	323	743
Рентна плата за користування надрами	512	148
Екологічний податок	892	1 757
Податок на доходи фізичних осіб	68 046	58 349
Військовий збір	5 735	4 844
Податок на майно	227	374
Податок на додану вартість	-	104 978
Інші	265	474
Всього	77 821	175 320

Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів

Показник	Сума, станом на 31.12.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2020 р.
Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, тис. грн.	672 142	614 914

Найбільша сума поточних зобов'язань станом на 31.12.2020р. за розрахунками з одержаних авансів доводиться на аванси, отримані від:

- General Middle Contractors – 330 976 тис. грн.;
- FARADAST ENERGY FALAT COMPANY – 164 345 тис. грн.;
- Genco Technical Services L.P. – 37 432 тис. грн.;
- ООО «Западгаз» - 25 550 тис. грн.;
- Botas Boru Hatlari Ile Petroltasim – 11 843 тис. грн.;

Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання	Сума, станом на 31.12.2019 р., тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2020 р., тис. грн.
Заборгованість перед підзвітними особами	34	0
Короткострокові позики	25 490	0
Податкові зобов'язання з податку на додану вартість, строк сплати яких не настав	17 438	28 038
Розрахунки за пенсійним забезпеченням	101 008	130 470

Інші поточні зобов'язання	Сума, станом на 31.12.2019 р., тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2020 р., тис. грн.
Нараховані та не сплачені проценти за кредитами	2 204 981	3 299 951
Заборгованість, що виникла в результаті відступлення права вимоги за кредитом	934 193	1 115 230
Заборгованість за придбані фінансові інвестиції	216 365	216 365
Заборгованість за отримані роботи та послуги від українських контрагентів	349 556	243 022
Заборгованість за отримані роботи та послуги від закордонних контрагентів	87 052	106 039
Інші поточні зобов'язання	5 438	2 262
Всього	3 941 555	5 141 377

Інформація щодо поточних зобов'язань перед пов'язаними особами наведена в Примітці № 22.

19. Доходи

Дохід від продажу товарів, робіт, послуг

Товариством за 2020 рік відображені чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 802 994 тис. грн.

У складі чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у звітному періоді відображені наступні види доходів:

Види доходів	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Доходи від реалізації готової продукції	584 010	580 019
Доходи від реалізації електроенергії	-	-
Доходи від реалізації теплоенергії	167 502	169 224
Доходи від іншої діяльності	14 571	53 751
Всього	766 083	802 994

Інші операційні доходи

У звітному періоді Товариством відображені інші операційні доходи на загальну суму 323 254 тис. грн.

До інших операційних доходів Товариства відносяться наступні види доходів:

Види доходів	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Операційна оренда активів	10 275	12 858
Відшкодування раніше списаних активів	25 678	49 911
Реалізація інших оборотних активів	68 032	208 032
Реалізація теплової енергії	-	1 028
Отримані штрафи, пени	285	11
Списання кредиторської заборгованості	213 401	1 075
Доходи від готелю	1 211	454

Види доходів	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Доходи від оздоровчого дитячого центру	11	-
Доходи від амортизації дисконту	139 254	-
Інші доходи	12 489	49 885
Всього	470 636	323 254

Iнші фінансові доходи

У звітному періоді Товариством відображені інші фінансові доходи на загальну суму 9 тис. грн. У складі інших фінансових доходів відображені відносяться наступні види доходів:

Види доходів	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Фінансова курсова різниця	976 321	-
Відсотки по депозитам	26	-
Інші	-	9
Всього	976 347	9

Iнші доходи

За аналізований період Товариством відображені інший дохід в сумі 2 435 тис. грн. У складі інших доходів відображені наступні види:

Види доходів	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Реалізація фінансових інвестицій	21 528	-
Неопераційна курсова різниця	5	-
Інші	55 018	2 435
Всього	76 552	2 435

20. Витрати

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізованої Товариством продукції (товарів, робіт, послуг) за 2020 рік становить 810 316 тис. грн., за 2019 рік – 887 223 тис. грн.

До складу собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) відносяться:

Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Матеріали та компоненти	411 385	421 085
Заробітна плата та відповідні нарахування	307 026	226 468
Знос та амортизація	22 985	17 753
Інші	145 827	145 010
Всього	887 223	810 316

Адміністративні витрати

За аналізований період адміністративні витрати Товариства становили 80 761 тис. грн., за попередній – 130 140 тис. грн.

У складі адміністративних витрат Товариства враховуються переважно наступні витрати:

Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Витрати з придбання послуг	32 500	49 391
Заробітна плата та відповідні нарахування	75 312	21 769
Податки і обов'язкові платежі	3 494	2 282
Знос та амортизація	4 292	3 879
Електроенергія, теплоенергія	3 301	1 370
Транспорт	6 360	1 508
Орендна плата	700	32
Інші	4 181	530
Всього	130 140	80 761

Витрати на збут

Сума витрат на збут, відображені у окремій фінансовій звітності Товариства у 2020 році, складає 10 168 тис. грн., в 2019 році – 19 941 тис. грн.

Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Витрати з придбання послуг	2 187	445
Заробітна плата та відповідні нарахування	11 380	1 947
Витрати філій	2 766	1 199
Знос та амортизація	268	225
Електроенергія, теплоенергія	154	44
Транспорт	2 063	5 988
Орендна плата	297	118
Інші	826	202
Всього	19 941	10 168

Інші операційні витрати

Сума інших операційних витрат, відображені у окремій фінансовій звітності Товариства у 2020 році, складає 2 028 604 тис. грн., в 2019 році – 383 445 тис. грн..

До складу інших операційних витрат Товариства відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Визнані штрафи, пені	8 017	40 653
Собівартість реалізованих ТМЦ	37 871	132 932
Собівартість реалізованих основних засобів	25 548	61 385
Собівартість орендних операцій	3 917	9 368
Збитки від операційної курсової різниці	1 431	60 249
Витрати на соціальні заходи	15 957	6 747
Нестачі та втрати	55 526	98 424
Списана дебіторська заборгованість	2 746	142 814
Резерв під очікувані кредитні збитки	92 901	1 288 629

Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Приведення вартості запасів до чистої вартості реалізації	73 109	81 121
Витрати на пільгові пенсії	696	1 635
Витрати на дослідження та розробку	-	16 975
Витрати з амортизації дисконту	-	8 903
Інші витрати	65 726	78 769
Всього	383 445	2 028 604

Фінансові витрати

Сума фінансових витрат, відображеніх у окремій фінансовій звітності Товариства у 2020 році, складає 1 883 496 тис. грн., в 2019 році – 635 608 тис. грн.

До складу фінансових витрат Товариства відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Відсоткові витрати з кредитів та позик	610 216	644 619
Дисконтування довгострокових зобов'язань	22 407	35 270
Курсова різниця по фінансовим витратам	-	1 203 607
Інші	2 985	
Всього	635 608	1 883 496

Інші витрати

Сума інших витрат, відображеніх у окремій фінансовій звітності Товариства у 2020 році, складає 7 286 тис. грн., в 2019 році – 55 203 тис. грн..

До складу інших витрат Товариства відносяться переважно наступні види витрат:

	Види витрат	За 2019 рік, тис. грн.	За 2020 рік, тис. грн.
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій		47 517	-
Списання основних засобів, ліквідація		6 873	6 899
Благодійна допомога іншим організаціям		214	-
Інші		599	387
Всього		55 203	7 286

21. Витрати з податку на прибуток

Складові елементи витрат з податку на прибуток:

Найменування статті	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Поточний податок на прибуток	-	-
Зміна відстроченого податку на прибуток пов'язана з:	-	-
виникненням чи списанням тимчасових різниць	-	-
збільшенням чи зменшенням ставки оподаткування	-	-
Всього витрати з податку на прибуток	-	-

22. Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за звітний період:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Доходи від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	26 703	338 326
Собівартість реалізованої продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	(27 110)	(264 375)
Інші операційні доходи	-	-	-	1 021	207 586
Дивіденди отримані	-	-	-	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	(36)	(176 563)

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній період:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Доходи від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	28 814	1 004
Собівартість реалізованої продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	(26 385)	(2 307)
Інші операційні доходи	-	-	-	5 455	9 772
Дивіденди отримані	-	-	-	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	(32)	(11 172)

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2020 року:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	85 275	294 913
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	5 737	1 112 628
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	4 000	1 412 646
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	263 629	99 218

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	83 431	154 354
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	71	729 036
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	1 367 835	31 138
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	323 409	203 654

Інформація щодо компенсації провідному персоналу з управління.

Провідний управлінський персонал складається з топ - менеджерів. У 2020 році компенсація провідному управлінському персоналу, яка включена до адміністративних витрат, дорівнює 5 017,8 тис. грн. Компенсація провідному управлінському персоналу головним чином складається із заробітної плати та відповідних нарахувань.

Станом на 31.12.2020 р. кінцевими бенефіціарними власниками є:

Лук'яненко Володимир Володимирович, 23.12.1967 р. н., Російська Федерація, країна постійного проживання - Російська Федерація, відсоток частки – 75,36 тип бенефіціарного володіння опосередковане.

23. Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи

Станом на 31.12.2019 р., на 31.12.2020 р. та на дату затвердження керівництвом окремої фінансової звітності до випуску суттєві умовні активи у Товариства відсутні.

Умовні зобов'язання

Станом на 31.12.2020 р. та на дату затвердження фінансової звітності Товариство виділяє наступне умовне зобов'язання.

Назва справи	Сума, грн.	Зміст
Справа № 920/431/17 за позовом ТОВ "Сумітеплоенерго" до АТ "Сумське НВО" про стягнення заборгованості	35 530 998,03	1) Рішенням від 23.12.2020 Господарський суд Сумської області частково задовольнив первісний позов, стягнув заборгованість в сумі 31 330 299,85 грн, 1 057 191,78 грн 3% річних, 2 935 218,77 грн інфляційних втрат та 529 820,47 грн відшкодування витрат по сплаті судового збору; у задоволенні іншої частини первісних позових вимог відмовив. 2) Ухвалою від 17.03.2021 прийнята до розгляду апеляційна скарга АТ "Сумське НВО", призначено апеляційний розгляд на 23.04.2021

24. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Ринковий ризик

Товариство схильне до дії ринкових ризиків. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями по

- а) іноземним валютам;
- б) процентним активам і зобов'язанням;
- в) пайовим інструментам, які схильні до ризику загальних і специфічних змін на ринку.

Товариство не встановлює лімітів відносно сум прийнятного ризику. Проте застосування цього підходу не може запобігти збиткам понад ці ліміти у разі істотних змін на ринку.

Також Товариством проведено аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значні коливання ринкових цін на фінансові інструменти Товариства та подібні фінансові інструменти у майбутньому. У 2021 році управлінський персонал Товариства переглядає рівень ринкового ризику, забезпечує своєчасне реагування та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

Ціновий ризик фінансових інструментів

Товариство схильне до обмеженого ризику зміни ціни акцій.

Валютний ризик

У Товариства виникає валютний ризик у зв'язку із закупівлями, деномінованими в іноземних валютах, а також завдяки експортним операціям. Валюти, у зв'язку з якими виникає валютний ризик, є, головним чином російський рубль, долар США. Товариство не хеджує свій валютний ризик.

З метою управління валютним ризиком Товариство аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Ризик зміни процентної ставки

Товариство не має суттєвих відсоткових активів, прибутків та операційних грошових потоків які залежать від зміни ринкової процентної ставки. Позики Товариства мають фіксовану процентну ставку. Тому Товариство схильне до ризику, пов'язаного з впливом коливань ринкових, процентних ставок на її фінансове положення і грошові потоки у зв'язку зі зміною справедливої вартості кредитів на ринку (ринкової ставки по кредитах).

У момент залучення позиковых коштів менеджмент Товариства, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Товариства упродовж заданого періоду.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість (в т.ч. позики).

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання.

За результатами проведеного аналізу, враховуючи підходи, які використовуються в Товаристві у межах системи управління ризиками, Керівництво прийшло висновку, що з дати первісного визнання кредитний ризик не зазнав зростання і є низьким. Відсутні факти, які б свідчили про ризик невиконання зобов'язання.

До заходів мінімізації впливу кредитного ризику Товариство відносить:

- встановлення внутрішнього обмеження обсягу дебіторської заборгованості в активах;
- диверсифікацію структури активів;
- аналіз платоспроможності контрагентів;
- здійснення заходів щодо недопущення наявності в активах Товариства простроченої дебіторської заборгованості.

Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами.

Товариство не має офіційно затвердженої кредитної політики для клієнтів Товариства. Максимальна сума кредитного ризику представлена балансовою вартістю фінансових активів. Максимальна сума кредитного ризику станом на 31 грудня 2020 та 2019 років була представлена таким чином:

Вид заборгованості	Балансова вартість на 31.12.2019 р.	Балансова вартість на 31.12.2020 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 925 712	629 663
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	43 525	19 542
Дебіторська заборгованість з бюджетом	13 575	6 366
Інша поточна дебіторська заборгованість	808 394	1 213 206
Усього	2 791 206	1 868 777

У 2021 році управлінський персонал Товариства переглядає рівень кредитних ризиків та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-

19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

Ризик ліквідності

Товариство схильне до ризику у зв'язку з щоденною необхідністю використання наявних грошових коштів. Ризиком ліквідності керує менеджмент Товариства. Керівництво щомісячно контролює прогнози руху грошових коштів Товариства. Товариство намагається підтримувати стійку базу фінансування, що складається з позикових коштів, кредиторської заборгованості по основній діяльності і іншій кредиторській заборгованості. Фінансовий менеджер контролює щоденну позицію по ліквідності Товариства.

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності.

Станом на 31.12.2020 р. інші довгострокові зобов'язання Товариства складають 51 335 тис. грн.

Інформація щодо недисконтованих платежів за фінансовими зобов'язаннями Товариства в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Рік, що закінчився 31.12.2020 р.	До 1 року	Більше 1 року	Всього
<i>Інші довгострокові зобов'язання</i>	-	-	-
<i>Короткострокові кредити банків</i>	-	4 662 023	4 662 023
<i>Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги</i>	1 589 476	566 613	2 156 089
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	93 775	521 139	614 914
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом</i>	108 546	66 774	175 320
<i>Поточна кредиторська заборгованість з оплати праці</i>	39 136	202 183	241 319
<i>Інші поточні зобов'язання</i>	887 030	4 254 347	5 141 377

Рік, що закінчився 31.12.2019 р.	До 1 року	Більше 1 року	Всього
<i>Інші довгострокові зобов'язання</i>	-	-	-
<i>Короткосрочкові кредити банків</i>	-	3 905 470	3 905 470
<i>Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги</i>	21 246	1 959 337	1 980 583
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	112 871	559 271	672 142
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом</i>	4 825	72 996	77 821
<i>Поточна кредиторська заборгованість з оплати праці</i>	111 542	172 376	283 918
<i>Інші поточні зобов'язання</i>	925 990	3 015 565	3 941 555

В той же час у 2021 році управлінський персонал Товариства п'єрглядає рівень ризику ліквідності, посилює контроль за ліквідністю та платоспроможністю та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

25. Інформація за сегментами

Операційний сегмент – це компонент Товариства, який здійснює господарську діяльність, в результаті якої воно може отримувати доходи та нести витрати, у тому числі доходи та витрати, які стосуються операцій з будь-якими іншими частинами Товариства. Керівництво визначило операційні сегменти на підставі звітів, які аналізує Наглядова рада. Наглядова рада аналізує бізнес в розрізі продуктів, оцінює результати діяльності операційних сегментів за МСФЗ, Товариство організовано у такому бізнес-сегменті:

Первинний формат представлення сегментної інформації – бізнес-сегменти – заснований на структурі управлінської та внутрішньої звітності Товариства. Ціни за операціями між сегментами не завжди встановлюються на комерційній основі.

Результати, активи та зобов'язання сегментів включають статті, безпосередньо зв'язані з цими сегментами, а також ті статті, які можуть бути обґрунтовано віднесені до цих сегментів. Нерозподілені статті складаються переважно із активів, які приносять дохід, відсоткових кредитів, позикових коштів та витрат.

Нижче показана концентрація виручки в розрізі клієнтів, яка перевищує 5% від загальної виручки Товариства за 2020 р.:

Клієнти	Реалізовано, тис. грн.
АТ "СМНВО-Інжиніринг"	337 574
Населення - покупець теплоенергії	150 281
GENERAL MIDDLE EAST CONTRACTORS	71 659
FARADAST ENERGY FALAT COMPANY	60 142
ВП «Атомкомплект» ДП НАЕК "Енергоатом»	50 316

Географічні сегменти:

	Показники по сегментах	Виручка за 2020 р., тис. грн.
Україна		614 059
Об'єднані Арабські Емірати		71 659
Іран		70 242
Білорусь		17 987
Російська Федерація		11 900
Інші		17 147
Всього		802 994

26. Події після дати балансу

Події, які свідчать про умови, що існують на дату закінчення звітного періоду.

Станом на 31.12.2020 р. та на дату затвердження керівництвом до випуску окремої фінансової звітності, подій після звітного періоду, які свідчили б про умови, що існують на дату закінчення звітного періоду та інформація щодо яких є суттєвою, окрім тих, що описані вище при розкритті інформації щодо відповідних груп активів та зобов'язань, у Товариства не було.

Події, які свідчать про умови, що виникли після звітного періоду.

1) Рішенням від 13.11.2020 р. у справі № 920/639/17 Господарський суд Сумської області задовольнив частково первісний позов ТОВ «Сумітеплоенерго» та стягнув з АТ «Сумське НВО» на користь ТОВ «Сумітеплоенерго» заборгованість за договором від 01.09.2005 р. № 2/10 в сумі 5 554 380,43 грн. та відшкодування витрат по сплаті судового збору в сумі 83 315,71 грн.; у задоволенні іншої частини первісних позовних вимог відмовив.
АТ "Сумське НВО" та ТОВ "Сумітеплоенерго" подані апеляційні скарги.

Постановою Північного апеляційного господарського суду від 19.04.2021 р. апеляційну скаргу АТ "Сумське НВО" та ТОВ "Сумітеплоенерго" у справі № 920/639/17 залишено без задоволення, а рішення від 13.11.2020 без змін.

2) У 1 кварталі 2021 року відбулось відчуження двох дочірніх компаній Товариства, а саме: товариства з обмеженою відповідальністю «Суми-Електрод» та товариства з обмеженою відповідальністю «Сумиспортінвест».

Станом на 31.12.2020 р. та на дату затвердження керівництвом до випуску окремої фінансової звітності, інших суттєвих подій після звітного періоду свідчили б про умови, що виникли після звітного періоду, у Товариства не було.

Генеральний директор

Заславський Володимир Вікторович

Головний бухгалтер

Клименко Володимир Миколайович